

ภาคผนวก ค
เครื่องมือในการวิจัย

๑. การจัดการเรียนรู้เรื่อง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
๒. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

คู่มือครู

การจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะ

วิชา เศรษฐศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕

เรื่อง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

จัดทำโดย

พระคณศ ปภัสสร (ทองผา)

คำนำ

คู่มือครูเล่มนี้เป็นแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิชา เศรษฐศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่จะช่วยให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้อย่างเหมาะสมตามเวลาที่กำหนด มีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยให้การดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ บรรลุเป้าหมาย ตามสาระการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและจุดประสงค์การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามหลัก คิดเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ และได้มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ได้พูดคุยปรึกษา ได้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีบรรยากาศการเรียนรู้ที่อบอุ่นและเป็นมิตร สอดคล้องกับ เจตนารมณ์ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ และสมรรถนะที่สำคัญของ กระบวนการศึกษาธิการ

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เล่มนี้ เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ กระบวนการกิจกรรมการเรียนรู้ ศึกษาและฝึกฝนความรู้ความคิด ซึ่งเป็นหนึ่งในวิธีการฝึก ทักษะ เพื่อฝึกฝนให้ผู้เรียนเกิดทักษะตามตัวชี้วัดและจุดประสงค์ จนเกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา อย่างชัดเจน ครูสามารถดำเนินการสอน ให้คำแนะนำ และชี้แนะในการประพฤติปฏิบัติตนตามหลัก เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อนำไปใช้กับชีวิตประจำวันได้

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือฉบับนี้พอที่จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อที่จะ เลือกไปใช้กับบริบทและสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม

จัดทำโดย

พระคณศ ปภัสสร (ทองผา)

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
คำชี้แจง	๓
ส่วนประกอบของการจัดการเรียนรู้	๔
บทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้	๕
บทบาทของนักเรียนในกิจกรรมการเรียนรู้	๖
ความเป็นมาของเศรษฐกิจพอเพียง	๗
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	๑๔
หลักการทรงงานเศรษฐกิจพอเพียง	๒๘
เราทุกคนหัวใจพอเพียง	๕๑
ชีวิตเป็นสุขด้วยเศรษฐกิจพอเพียง	๖๔
เอกสารอ้างอิง	๗๗

คำชี้แจง

๑. ให้นักเรียนศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้ และเนื้อหาอย่างละเอียดรอบคอบ
๒. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อวัดความรู้พื้นฐานของตนเองก่อนเริ่มเรียน
๓. เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ จะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัดและมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง
๔. ถ้านักเรียนเกิดความสงสัยเข้าใจเนื้อหาหรือมีปัญหาสามารถขอคำแนะนำจากครูผู้สอนได้ตลอดเวลา
๕. เมื่อนักเรียนศึกษา และปฏิบัติกิจกรรม ในแต่ละกิจกรรมเสร็จสิ้น ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน
๖. ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยแบบทดสอบหลังเรียน
๗. นักเรียนมีเวลาเรียน ๑ ชั่วโมง ในแต่ละกิจกรรม

ส่วนประกอบของการจัดการเรียนรู้

๑. คู่มือครู ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

- ๑.๑. สาระสำคัญ
- ๑.๒. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด
- ๑.๓. จุดประสงค์การเรียนรู้สู่ตัวชี้วัด
- ๑.๔. สาระการเรียนรู้
- ๑.๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์
- ๑.๖. กระบวนการเรียนรู้
- ๑.๗. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้
- ๑.๘. การวัดและประเมินผล
- ๑.๙. บันทึกหลังเรียน

๒. คู่มือนักเรียน ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้

- ๒.๑. คำชี้แจงในการเรียน
- ๒.๒. เอกสารประกอบการสอน
- ๒.๓. แบบฝึกทักษะ
- ๒.๔. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน – หลังเรียน
- ๒.๕. เฉลยแบบทดสอบ

บทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้

๑. ครูผู้สอนจะต้องเตรียมตัวให้พร้อม โดยการศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะ ในแต่ละเรื่องให้เข้าใจโดยละเอียด อย่างชัดเจน และการจัดชั้นเรียน การเตรียมสื่อ / อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน
๒. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูต้องจัดกิจกรรมให้ตรงกับกิจกรรมที่ระบุในกิจกรรม เพื่อให้กิจกรรมเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
๓. ครูผู้สอนควรศึกษาเนื้อหาที่จะสอนอย่างละเอียด และศึกษาให้เข้าใจในขั้นตอนการสอน
๔. การสอนแบ่งเป็น ๓ ขั้นตอน คือ
 - ๕.๑ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน
 - ๕.๒ ขั้นสอนปฏิบัติกิจกรรม
 - ๕.๓ ขั้นสรุป
๕. ขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ครูควรกำกับดูแลอย่างใกล้ชิด หากนักเรียนมีปัญหาหรือข้อสงสัยซักถามจะได้แนะนำและให้คำอธิบายได้
๖. ครูควรเป็นผู้นำการอภิปรายหลังเรียน เพื่อสรุปบทเรียนและทบทวนดูว่านักเรียนได้รับหลักการหรือความรู้ความเข้าใจอะไรบ้าง ครบถ้วนถูกต้องหรือไม่ ถ้าไม่ถูกต้องก็แก้ไขเพิ่มเติมได้ทันที
๗. หลังจากการเรียนการสอนเสร็จสิ้นลงในแต่ละกิจกรรม ครูเป็นผู้ประเมินผลการเรียนของนักเรียน โดยใช้แบบประเมิน
๘. เมื่อทำการสอนเสร็จสิ้นแต่ละชุดกิจกรรม ให้ครูประเมินผลการเรียนของนักเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้

บทบาทของนักเรียนในกิจกรรมการเรียนรู้

๑. ก่อนปฏิบัติกิจกรรม นักเรียนต้องตั้งใจรับฟังคำชี้แจงจากครูด้วยความตั้งใจ
๒. ขณะปฏิบัติกิจกรรม ควรปฏิบัติตามคำชี้แจง ขั้นตอนในการเรียนรู้ หากมีข้อสงสัยไม่เข้าใจให้ถามครูผู้สอน
๓. นักเรียนต้องมีความตั้งใจ ความรับผิดชอบ ในการปฏิบัติกิจกรรมทุกกิจกรรม

แผนการจัดการเรียนรู้

ชื่อรายวิชา เศรษฐศาสตร์ กลุ่มสาระ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ความเป็นมาของเศรษฐกิจพอเพียง เวลา ๑ คาบ

๑. สาระสำคัญ

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวพระราชดำริที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานแก่
ประชาชนชาวไทย นำไปปฏิบัติเพื่อดำรงชีวิตอยู่ในภาวะวิกฤติของเศรษฐกิจ

๒. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้
ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง
เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ตัวชี้วัด

ส ๓.๑ ม.๑/๓ อธิบายความเป็นมา หลักการและความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียงต่อสังคมไทย

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้สู่ตัวชี้วัด

๑. อธิบายความเป็นมาของเศรษฐกิจพอเพียง
๒. จำแนกความหมาย และเหตุผลของเศรษฐกิจพอเพียง
๓. เห็นคุณค่าและความสำคัญในการปฏิบัติตามหลักของเศรษฐกิจพอเพียง

๔. สาระการเรียนรู้

ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

อยู่อย่างพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ ๕.๒ มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

๖. กระบวนการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องความเป็นมาของแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
๒. ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องพระราชดำรัสเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
๓. ครูซักถามนักเรียนถึงการดำรงชีวิตแบบพอเพียง

ขั้นสอน

๑. ครูอธิบายความเป็นมาของแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
๒. ครูให้นักเรียนอ่านพระราชดำรัสเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช พร้อมกันและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพระราชดำรัส
๓. ครูอธิบายถึงเศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นสรุป

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวพระราชดำริที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ พระราชทานแก่ประชาชนชาวไทยให้นำไปใช้ปฏิบัติเพื่อดำเนินชีวิตโดยพึ่งพาตนเองอยู่บนหลักความพอประมาณ
๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเศรษฐกิจพอเพียง ว่ามีคุณค่าต่อสังคมไทยอย่างไร
๓. ให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกทักษะที่ ๑ เรื่อง ความเป็นมาของเศรษฐกิจพอเพียง

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.๑ บริษัท สำนักพิมพ์ พัฒนาวิชาการ (พว.) จำกัด พ.ศ. ๒๕๕๘
๒. เอกสารประกอบการสอน
๓. แบบฝึกทักษะที่ ๑ เรื่อง ความเป็นมาของเศรษฐกิจพอเพียง

แหล่งการเรียนรู้

๑. ห้องสมุด
๒. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

- <http://settakijpopeang.blogspot.com/2014/02/blog-post.html>

การวัดและประเมินผล

รายการวัดผล	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
เรื่อง ความเป็นมาของ เศรษฐกิจพอเพียง	๑. ตรวจสอบกิจกรรมการ เรียนรู้ระหว่างเรียน ๒. ตรวจสอบทดสอบ หลังเรียน	๑. แบบฝึกทักษะที่ ๑ ๒. แบบทดสอบ หลังเรียน	๒ คะแนนขึ้นไป ๓ คะแนนขึ้นไป

กิจกรรมเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เอกสารประกอบการสอน

เรื่อง ความเป็นมาของเศรษฐกิจพอเพียง

ประวัติความเป็นมาของเศรษฐกิจพอเพียง

คำว่า “เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางในการดำเนินชีวิตให้แก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอด นานกว่า ๓๐ ปี เพื่อนำไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิตในยามที่ประเทศประสบปัญหาวิกฤติทางเศรษฐกิจใน พ.ศ. ๒๕๔๐ ภายหลังเมื่อได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้ประชาชนรอดพ้น และสามารถอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ จากพระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ในวันที่ ๑๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๗ ว่า

“...การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องทำตามลำดับขั้น ต้องสร้างพื้นฐานคือ ความพอมี พอกิน พอใช้ ของประชาชนส่วนใหญ่เบื้องต้นก่อน โดยใช้วิธีการและอุปกรณ์ที่ประหยัดแต่ถูกต้องตามหลัก วิชาการ เมื่อได้พื้นฐานจากมั่นคงพร้อมพอสมควร และปฏิบัติได้แล้ว จึงค่อยสร้างค่อยเสริมความ เจริญ และฐานะทางเศรษฐกิจขั้นที่สูงขึ้นโดยลำดับต่อไป...”

ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ประเทศไทยได้ประสบปัญหาวิกฤตทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรงจน เกิดผลกระทบทั่วทั้งประเทศ และเพื่อเป็นการแก้ปัญหาดังกล่าว ประกอบกับการที่ทรงมีพระราช ประสงค์ให้ประชาชนคนไทยมีความพออยู่พอกินตามอัตภาพ จึงพระราชทานพระบรมราโชวาทเมื่อ วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๐ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตของประชาชนในสภาวะที่ประเทศประสบ ปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจ ความว่า “การเป็นเสือนั้นไม่สำคัญ สำคัญอยู่ที่เรามีเศรษฐกิจแบบพอมี พอกิน แบบพอมีพอกินนั้นหมายความว่า อิ่ม खुตัวเองได้ ให้มีพอเพียงกับตัวเอง อันนี้ก็เคยบอกว่าความ พอเพียงนี้ไม่ได้หมายความว่า ทุกครอบครัวจะต้องผลิตอาหาร จะต้องทอผ้าใส่เอง อย่างนั้นก็มาก เกินไป แต่ว่าในหมู่บ้านหรือในอำเภอจะต้องมีความพอเพียงพอสมควร บางสิ่งบางอย่างที่ผลิตได้ มากกว่าความต้องการ ก็ขายได้ แต่ขายในที่ไม่ห่างไกลเท่าไรไม่ต้องเสียค่าขนส่งมากนัก อย่างนี้ท่าน นักเศรษฐกิจต่างๆ ก็มาบอกว่าล้าสมัย คนอื่นเขาต้องมีเศรษฐกิจที่ต้องมีการแลกเปลี่ยน เรียกว่า เศรษฐกิจการค้าไม่ใช่เศรษฐกิจพอเพียง เลย์รู้สึก ว่า ไม่หรูหรา แต่เมืองไทยเป็นประเทศที่มีบุญอยู่ ว่า ผลิตให้พอเพียงได้

ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ความสามารถของชุมชนเมือง รัฐ ประเทศหรือภูมิภาคหนึ่ง ๆ ในการผลิตสินค้าและบริการทุกชนิดเพื่อเลี้ยงสังคมนั้น ๆ โดยไม่ต้องพึ่งพาปัจจัยต่าง ๆ ที่เราไม่ได้เป็นเจ้าของ

เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ความสามารถในระดับบุคคลที่ดำรงชีวิตได้อย่างไม่เดือดร้อน

เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง เศรษฐกิจที่ประกอบด้วยกิจกรรม ๔ อย่าง คือ การผลิต การบริโภค การแลกเปลี่ยนและการจัดสรรผลตอบแทน

ประโยชน์ของเศรษฐกิจพอเพียง

- ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองทางด้านเศรษฐกิจและสังคม
- ใช้เป็นรากฐานในการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ
- รัฐบาลกำหนดเป็นนโยบายและกลยุทธ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชากร
- ทำให้เกิดการรวมกลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนของชุมชนตามโครงการต่าง ๆ
- ให้เป็นหลักปฏิบัติในการควบคุมจิตใจไม่ให้หลงระเหิดไปกับสิ่งฟุ้งเฟ้อตามกระแสทุนนิยมโลก
- ส่งเสริมให้เกิดความรักสามัคคีในกลุ่มและชนชาติ
- เกิดความจงรักภักดีต่อสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- ช่วยให้เกิดการพัฒนาประเทศชาติตามท้องถิ่นต่าง ๆ
- เสริมสร้างความมั่นคงของชาติได้ตามนโยบายของรัฐ
- ประยุกต์ใช้กับการประกอบอาชีพต่าง

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....คะแนน.....

แบบฝึกทักษะที่ ๑ เรื่อง ความเป็นมาของเศรษฐกิจพอเพียง

แบบฝึก ๑.๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. เศรษฐกิจพอเพียงมีความหมายอย่างไร

.....

.....

.....

.....

๒. คำว่า เศรษฐกิจพอเพียง ปรากฏขึ้นครั้งแรกเมื่อใด ใครคือผู้คิดแนวหลักหลักเศรษฐกิจพอเพียง

.....

.....

.....

.....

๓. เศรษฐกิจพอเพียงเราควรดำเนินชีวิตอย่างไร

.....

.....

.....

๔. แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเกิดจากสาเหตุใด

.....

.....

.....

๕. ประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจปีใด และทำให้คนไทยปรับตัวหันวิกฤติเศรษฐกิจครั้งนั้นอย่างไร

.....

.....

.....

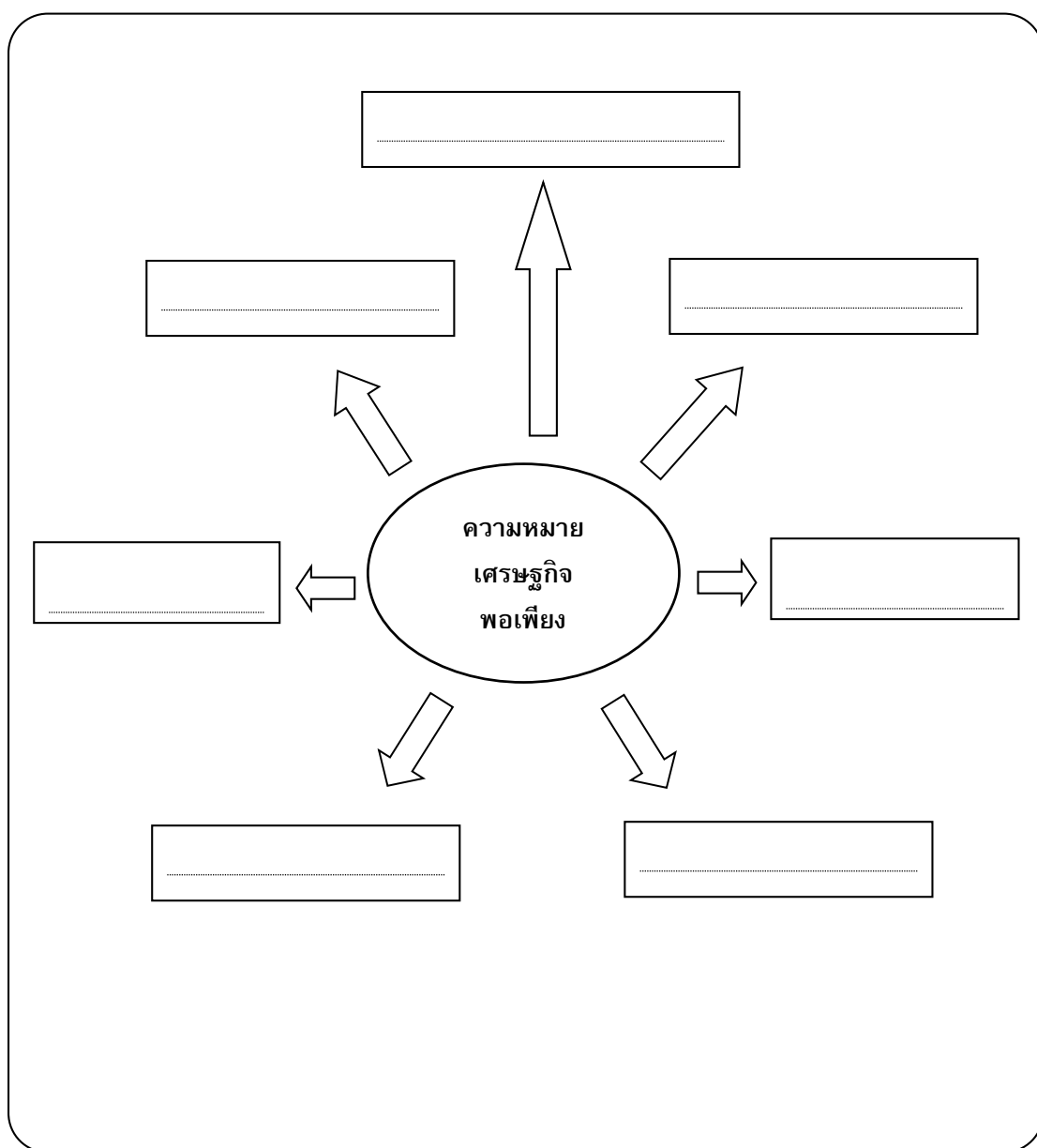
.....

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....คะแนน.....

แบบฝึกทักษะที่ ๑ เรื่อง ความเป็นมาของเศรษฐกิจพอเพียง

แบบฝึก ๑.๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนผังความคิด หาคำตอบการดำรงชีวิตตามแนวทาง
พระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง

แบบฝึกทักษะที่ ๑ เรื่อง ความเป็นมาของเศรษฐกิจพอเพียง

เฉลย

แบบฝึก ๑.๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. เศรษฐกิจพอเพียงมีความหมายอย่างไร

.....เป็นปรัชญาที่ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและการบริหาร ประเทศ ให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทัน ทันต่อยุคโลกาภิวัตน์.....

๒. คำว่า เศรษฐกิจพอเพียง ปรากฏขึ้นครั้งแรกเมื่อใด ใครคือผู้คิดแนวหลักหลักเศรษฐกิจพอเพียง

.....ปรากฏครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๐ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช.....

๓. เศรษฐกิจพอเพียงเราควรดำเนินชีวิตอย่างไร

.....ให้ดำเนินไปใน ทางสายกลาง พึ่งพาตนเองได้ อยู่ได้โดยไม่สร้างเดือดร้อนให้ตนเอง และผู้อื่น ซึ่งต้องสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจของตนเองให้ดีเสียก่อน มีความพอ กินพอใช้.....

๔. แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเกิดจากสาเหตุใด

.....พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชทรงเห็นกลไกของปัญหาทาง เศรษฐกิจของประเทศและของโลกจึงพระราชทานแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่ ประชาชนชาวไทย.....

๕. ประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจปีใด และทำให้คนไทยปรับตัวทันวิกฤติเศรษฐกิจ ครั้งนั้นอย่างไร

.....ประเทศไทยประสบกับวิกฤติเศรษฐกิจอันเป็นที่มาของแนวพระราชดำริ เศรษฐกิจพอเพียง คนไทยเริ่มเห็นความสำคัญของการนำแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตมากขึ้น.....

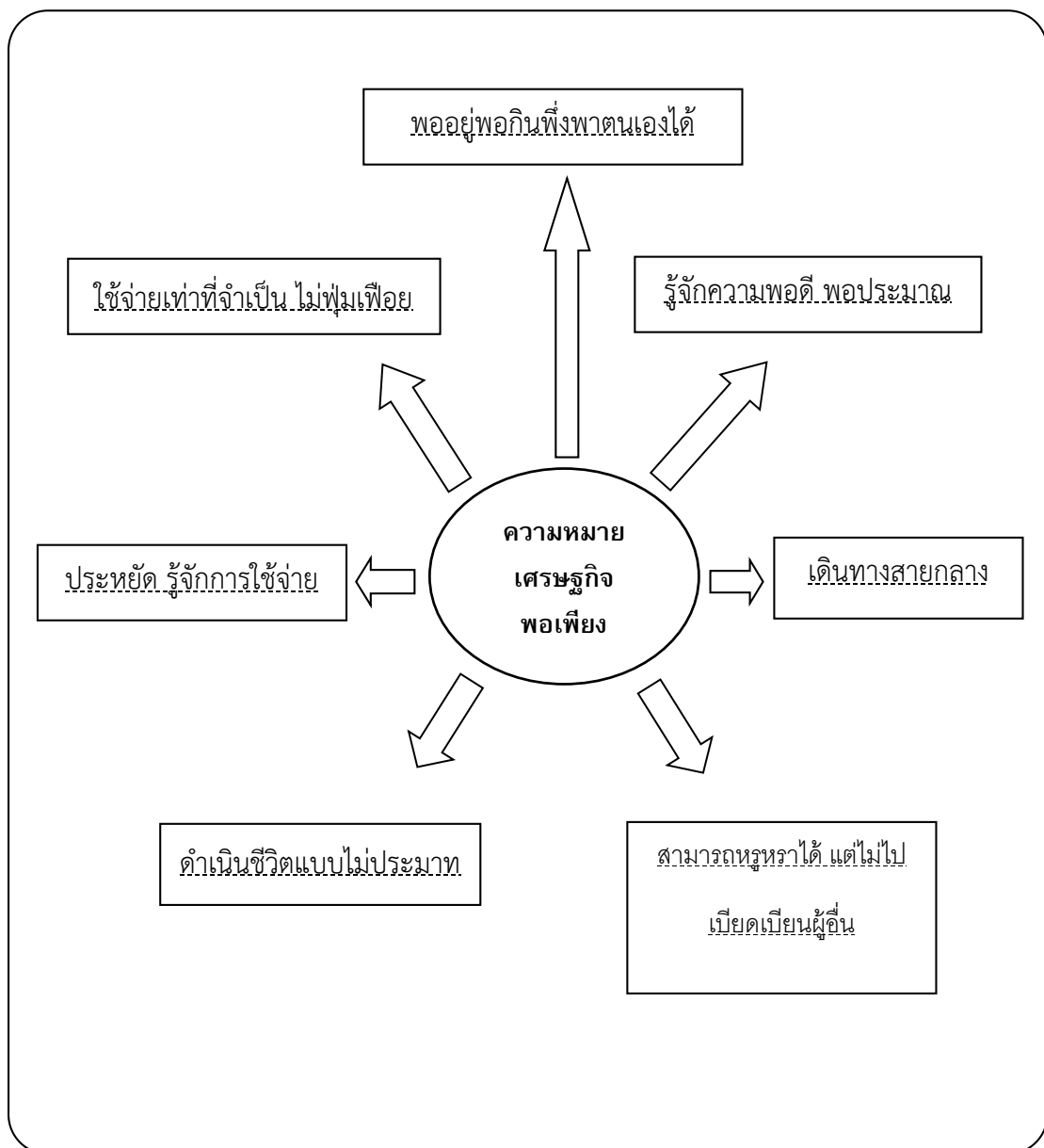
(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

แบบฝึกทักษะที่ ๑ เรื่อง ความเป็นมาของเศรษฐกิจพอเพียง

เฉลย

แบบฝึก ๑.๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนผังความคิด หาคำตอบการดำรงชีวิตตามแนวทางพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้สอน

(พระคณศ ปภัสโร)

แบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕

เรื่อง ความเป็นมาของเศรษฐกิจพอเพียง

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมายกากบาท ✕ ลงในคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. แนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงเริ่มปรากฏตั้งแต่เมื่อไร
 - ก. พ.ศ. ๒๕๑๗
 - ข. พ.ศ. ๒๕๑๙
 - ค. พ.ศ. ๒๕๒๑
 - ง. พ.ศ. ๒๕๒๙
๒. การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติให้สำเร็จผู้ปฏิบัติต้องมีจิตสำนึกข้อใดเป็นอันดับแรก
 - ก. การร่วมมือกับหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง
 - ข. ความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น
 - ค. การพึ่งพาตนเองเป็นหลัก
 - ง. ความรอบรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลก
๓. ข้อใดคือประโยชน์และคุณค่าสูงสุดที่คนในสังคมไทยจะได้รับเมื่อดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 - ก. คนไทยอยู่ในสังคมไทยได้อย่างปลอดภัย
 - ข. คนไทยอยู่ในสังคมไทยได้อย่างมีความสุขทุกระดับ
 - ค. คนไทยอยู่อย่างร่ำรวยทุกระดับ
 - ง. คนไทยอยู่อย่างอดอยาก ขาดแคลน
๔. เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึงอะไร
 - ก. การทำเกษตรกรรม
 - ข. การค้าขายให้ได้เงินเพียงพอสำหรับครอบครัว
 - ค. การปลูกพืชเลี้ยงสัตว์เพื่อให้ครอบครัวพออยู่พอกิน
 - ง. การดำรงชีวิตอยู่อย่างพออยู่พอกิน
๕. เป้าหมายของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงคือข้อใด
 - ก. มุ่งแก้ไขปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจชาติ
 - ข. เพื่อให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคง
 - ค. เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกในยุคโลกาภิวัตน์
 - ง. มุ่งให้เกิดความสมดุลพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง
๖. ประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจในปี พ.ศ.ใด
 - ก. พ.ศ. ๒๕๓๙
 - ข. พ.ศ. ๒๕๔๐
 - ค. พ.ศ. ๒๕๔๑
 - ง. พ.ศ. ๒๕๔๒
๗. ใครคือผู้คิดแนวหลักเศรษฐกิจพอเพียง
 - ก. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙
 - ข. นายกรัฐมนตรี
 - ค. ประธานรัฐสภา
 - ง. นักปราชญ์

๘. ข้อใดคือคุณค่าของการปฏิบัติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

- ก. ทำให้ได้ชื่อว่าเป็นปณิกนิกที่ดีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- ข. ทำให้ตนเองมีสติในการกระทำและคิดที่จะพึ่งตนเองมากกว่าพึ่งคนอื่น
- ค. ทำให้สังคมเกิดความเท่าเทียมกัน
- ง. ทำให้ผู้อื่นได้มองเห็นว่าตนเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม

๙. ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงเราควรดำเนินชีวิตอย่างไร

- ก. พึ่งพาตนเอง
- ข. พึ่งพาพ่อแม่
- ค. ช่วยเหลือผู้อื่น
- ง. ทำการเกษตร

๑๐. “เศรษฐกิจพอเพียง” ใช้ภาษาอังกฤษว่าอะไร

- ก. King Rama 9's Economy
- ข. Sustainable Economy
- ค. Self-Sufficiency Economy
- ง. Sufficiency Economy

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕
เรื่อง ความเป็นมาของเศรษฐกิจพอเพียง

๑. ก	๒. ค	๓. ข	๔. ง	๕. ข
๖. ข	๗. ก	๘. ข	๙. ก	๑๐. ง

แผนการจัดการเรียนรู้

ชื่อรายวิชา เศรษฐศาสตร์ กลุ่มสาระ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เวลา ๑ คาบ

๑. สาระสำคัญ

สังคมอยู่ดีมีสุขด้วยการดำเนินชีวิตทางสายกลาง มีความรู้คู่คุณธรรม มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกัน
ในตนเอง รู้จักพอประมาณ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้
ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง
เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ตัวชี้วัด

ส ๓.๑ ม.๑/๓ อธิบายความเป็นมา หลักการและความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียงต่อสังคมไทย

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้สู่ตัวชี้วัด

- อธิบายปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- จำแนกหลักการและองค์ประกอบของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- เห็นคุณค่าและความสำคัญในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติใช้ในการ
ดำเนินชีวิตประจำวัน

๔. สาระการเรียนรู้

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

อยู่อย่างพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ ๕.๒ มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

๖. กระบวนการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
๒. ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องหลักการและเงื่อนไขของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีลักษณะอย่างไร
๓. ครูซักถามนักเรียนเรื่องหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ขั้นสอน

๑. ครูอธิบายปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๒. ครูนำแผนภาพหรือเอกสารประกอบการสอนอธิบายหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้นักเรียนร่วมกันศึกษา
๓. ครูอธิบายถึงแนวคิดหลักการและองค์ประกอบของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ขั้นสรุป

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปหลักการและเงื่อนไขของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีลักษณะอย่างไร
๓. ให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกทักษะที่ ๒ เรื่อง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.๑ บริษัท สำนักพิมพ์ พัฒนาวิชาการ (พว.) จำกัด พ.ศ. ๒๕๕๘
๒. เอกสารประกอบการสอน
๓. แบบฝึกทักษะที่ ๒ เรื่อง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แหล่งการเรียนรู้

๑. ห้องสมุด
๒. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

- <http://guru.sanook.com/4238/>

การวัดและประเมินผล

รายการวัดผล	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
เรื่อง ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	๑. ตรวจสอบกิจกรรมการ เรียนรู้ระหว่างเรียน ๒. ตรวจสอบแบบทดสอบ หลังเรียน	๑. แบบฝึกทักษะที่ ๒ ๒. แบบทดสอบ หลังเรียน	๒ คะแนนขึ้นไป ๓ คะแนนขึ้นไป

กิจกรรมเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เอกสารประกอบการสอน

เรื่อง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี พอสมควร ต่อการกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในภายนอก ทั้งนี้ จะต้องอาศัย ความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผน และการดำเนินการ ทุกขั้นตอน และขณะเดียวกัน จะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๓ ห่วง

ห่วง ๑. ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

ห่วง ๒. ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับของความพอเพียงนั้นจะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

ห่วง ๓. การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบ และการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งใกล้และไกล

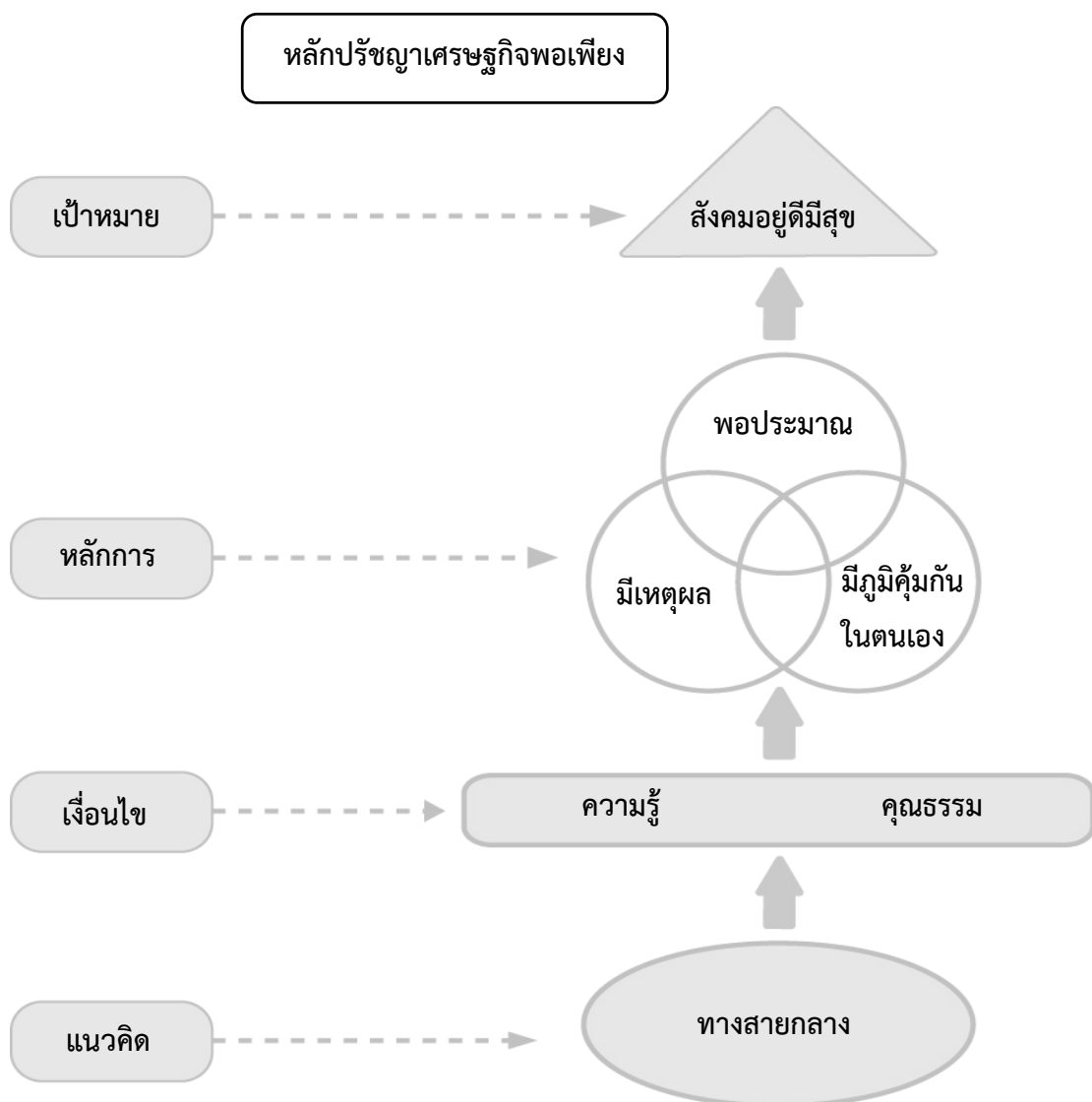
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ๒ เงื่อนไข

๑. เงื่อนไข ความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในขั้นปฏิบัติ

๒. เงื่อนไข คุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้างประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความอดทน มีความพากเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

แผนภาพอธิบาย หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวอย่างแผนภาพที่ ๑

ตัวอย่างแผนภาพที่ ๒

ตัวอย่างแผนภาพที่ ๓

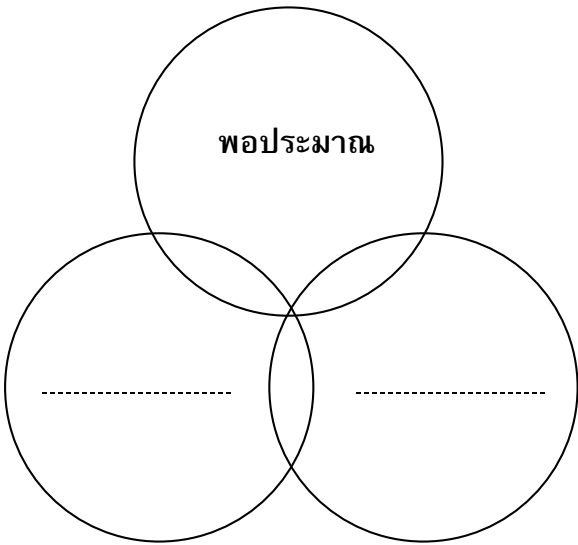

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....คะแนน.....

แบบฝึกทักษะที่ ๒ เรื่อง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แบบฝึก ๒.๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเติมข้อความลงในช่องว่างเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้ถูกต้อง

	
เงื่อนไขความรู้	เงื่อนไขคุณธรรม

นำสู่

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....คะแนน.....

แบบฝึกทักษะที่ ๒ เรื่อง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แบบฝึก ๒.๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำข้อความในกรอบด้านบนไปใส่ใต้ข้อความในแต่ละข้อที่มีใจความสัมพันธ์กัน

พอประมาณ

ความมีเหตุผล

มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

เงื่อนไขคุณธรรม

เงื่อนไขความรู้

การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน

๑. วันชัยได้รับการยกย่องว่าเป็นคนซื่อสัตย์สุจริต ไม่โลภ ไม่ตระหนี่ รู้จักแบ่งปันให้ผู้อื่น สร้างความสามัคคีระหว่างกลุ่ม

๒. ถึงแม้ว่าใจต้องการเที่ยวกลางคืนกับเพื่อน แต่เมื่อคุณแม่ห้ามเธอก็เชื่อฟัง

๓. ในช่วงที่มะม่วงราคาถูกลง แต่ชัยซึ่งเป็นเจ้าของสวนก็ไม่เดือดร้อน เพราะเขาปลูกพืชหลายชนิดละกันไปกับสวนมะม่วง

๔. อ้อยเลือกซื้อเสื้อผ้าที่จำเป็นสำหรับใส่ไปทำงานเป็นพนักงานทำความสะอาดบริษัท

๕. ชาวบ้านหมู่บ้านไหน้อยต่างก็แลกเปลี่ยนความรู้ทางการเกษตร ทำให้ทุกครัวเรือนนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาอาชีพ

๖. แก้วทำข้าวแกงไปขายที่ตลาดขายหมดเกลี้ยงทุกวันไม่เหลือทิ้ง

๗. เกตุและก้านเป็นผู้ที่สามารถปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนทุควัยได้ทุกคน พวกเขาได้รับคำแนะนำในทางที่ดีจากเพื่อนหลายอย่างที่เป็นประโยชน์

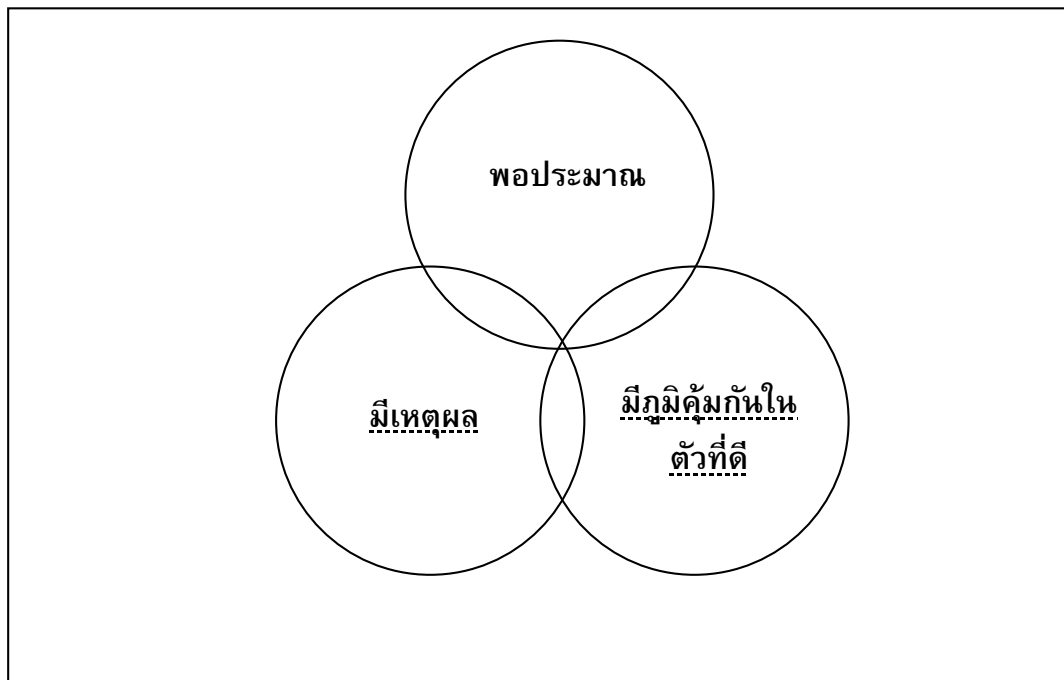
๘. ถึงแม้ว่าราคาสินค้าประเภทผักจะมีราคาสูงขึ้นมาก แต่ลุงแมนก็ไม่เดือดร้อน เพราะมีผักสวนครัวที่ลุงแมนปลูกไว้

แบบฝึกทักษะที่ ๒ เรื่อง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เฉลย

แบบฝึก ๒.๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเติมข้อความลงในช่องว่างเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้ถูกต้อง

เงื่อนไขความรู้ รอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง..... 	เงื่อนไขคุณธรรม ซื่อสัตย์ สุจริต สติปัญญา ขยัน อดทน แบ่งปัน
--	---

นำสู่

.....ชีวิต / เศรษฐกิจ / สังคม..... สมดุล / มั่นคง / ยั่งยืน.....

แบบฝึกทักษะที่ ๒ เรื่อง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เฉลย

แบบฝึก ๒.๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำข้อความในกรอบด้านบนไปใส่ใต้ข้อความในแต่ละข้อที่มีใจความสัมพันธ์กัน

พอประมาณ

ความมีเหตุผล

มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

เงื่อนไขคุณธรรม

เงื่อนไขความรู้

การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน

๑. วันชัยได้รับการยกย่องว่าเป็นคนซื่อสัตย์สุจริต ไม่โลภ ไม่ตระหนี่ รู้จักแบ่งปันให้ผู้อื่น สร้างความสามัคคีระหว่างกลุ่ม

.....เงื่อนไขคุณธรรม.....

๒. ถึงแม้ว่าใจต้องการเที่ยวกลางคืนกับเพื่อน แต่เมื่อคุณแม่ห้ามเธอก็เชื่อฟัง

.....ความมีเหตุผล.....

๓. ในช่วงที่มะม่วงราคาถูก แต่ชัยซึ่งเป็นเจ้าของสวนก็ไม่เดือดร้อน เพราะเขาปลูกพืชหลายชนิดละกันไปกับสวนมะม่วง

.....มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี.....

๔. อ้อยเลือกซื้อเสื้อผ้าที่จำเป็นสำหรับใส่ไปทำงานเป็นพนักงานทำความสะอาดบริษัท

.....พอประมาณ.....

๕. ชาวบ้านหมู่บ้านไหน้อยต่างก็แลกเปลี่ยนความรู้ทางการเกษตร ทำให้ทุกครัวเรือนนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาอาชีพ

.....เงื่อนไขความรู้ การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน.....

๖. แก้วทำข้าวแกงไปขายที่ตลาดขายหมดเกลี้ยงทุกวันไม่เหลือทิ้ง

.....พอประมาณ.....

๗. เกตุและก้านเป็นผู้ที่สามารถปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนทุควัยได้ทุกคน พวกเขาได้รับคำแนะนำในทางที่ดีจากเพื่อนหลายอย่างที่เป็นประโยชน์

.....ภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี.....

๘. กองเชียร์กีฬาใส่ผ้าใช้วัสดุตกแต่งกองเชียร์จากเศษวัสดุ และวัสดุรีไซเคิล เพื่อเป็นการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

.....ความมีเหตุผล การพัฒนาที่สมดุลและยั่งยืน.....

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้สอน

(พระคณศ ปภัสโร)

แบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕

เรื่อง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมายกากบาท ✕ ลงในคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. หัวใจสำคัญของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงคือข้อใด
 - ก. หลักปรัชญา ๓ เงื่อนไข ๓ ห่วง
 - ข. หลักปรัชญา ๓ ห่วง ๓ เงื่อนไข
 - ค. หลักปรัชญา ๓ เงื่อนไข ๒ ห่วง
 - ง. หลักปรัชญา ๓ ห่วง ๒ เงื่อนไข
๒. การปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจะก่อให้เกิดผลดีต่อตนเองและครอบครัว ยกเว้น ข้อใด
 - ก. มีความพอประมาณในการใช้จ่าย
 - ข. มีความรับผิดชอบต่อสังคม
 - ค. มีการวางแผนการบริหารจัดการประเทศ
 - ง. ทำให้รู้จักใช้เหตุผลในการวางแผนและการปฏิบัติตน
๓. ข้อใดไม่ใช่องค์ประกอบของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 - ก. ความพอประมาณ
 - ข. ความมีเหตุผล
 - ค. ความรอบรู้ ความรอบคอบ
 - ง. การมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี
๔. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักธรรมใด
 - ก. เบญจศีล
 - ข. เบญจธรรม
 - ค. มัชฌิมาปฏิปทา
 - ง. อริยสัจ ๔
๕. ข้อใด คือเงื่อนไขความรู้ของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 - ก. รอบคอบและระมัดระวัง
 - ข. ความซื่อสัตย์สุจริต
 - ค. ความขยัน
 - ง. ความอดทนและแบ่งปัน
๖. ข้อใดถูกต้องตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 - ก. ก้อย รู้จักกินรู้จักใช้ จนอยู่ได้ไม่เดือดร้อน
 - ข. หน้อย ขยันทำกิน จนมีเงินใช้จ่ายไม่เดือดร้อน
 - ค. อ้อย ขยันทำมาหากิน รู้จักเก็บออม จนมีเงินให้กู้
 - ง. แอน ขยันทำกิน รู้จักเก็บออม ใช้จ่ายไม่เดือดร้อน
๗. ข้อใดกล่าวถูกต้องตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเรื่องการใช้จ่ายเงิน
 - ก. รู้จักความพอประมาณ
 - ข. กินให้อิ่มถ้ามีเหลือค่อยเก็บ
 - ค. ใช้จ่ายตามแฟชั่นและยุคสมัย
 - ง. เก็บออมไว้เยอะ ๆ เพื่ออนาคต
๘. การทำบุญซื้อข้าวเรื่อน ถึงเรียกว่าเป็นการน้อมนำเอาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้
 - ก. เพราะเป็นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้เงิน
 - ข. เพราะทำให้สามารถวางแผนการเงินได้
 - ค. เพราะบุญซื้อข้าวบ้านทำให้คนรู้จักพอเพียง
 - ง. เพราะเป็นการส่งเสริมให้รู้จักพอประมาณ

๙. หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้แก่อะไรบ้าง

- ก. ความพอเพียง ประมาณตน ภูมิป้องกัน
- ข. ความรู้ คุณธรรม พอเพียง
- ค. ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันที่ดี
- ง. ความรู้ คุณธรรม พอประมาณ

๑๐. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้น มีฐานคิดที่สำคัญเรื่องใดมากที่สุด

- ก. การพัฒนารักษาวัฒนธรรมความมั่นคงของประเทศ
- ข. การพัฒนาความมั่งคั่งเพียงอย่างเดียว
- ค. การพัฒนาเศรษฐกิจกับพัฒนาสังคม
- ง. การพัฒนาคนในชุมชนในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ควบคู่กับคุณธรรม

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕
เรื่อง ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๑. ง	๒. ค	๓. ค	๔. ค	๕. ง
๖. ง	๗. ก	๘. ง	๙. ค	๑๐. ง

แผนการจัดการเรียนรู้

ชื่อรายวิชา เศรษฐศาสตร์ กลุ่มสาระ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง หลักการทรงงานเศรษฐกิจพอเพียง เวลา ๑ คาบ

๑. สาระสำคัญ

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นหลักการทรงงานที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นต้นแบบในการปฏิบัติให้เป็นแบบอย่าง

๒. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ตัวชี้วัด

ส ๓.๑ ม.๑/๓ อธิบายความเป็นมา หลักการและความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อสังคมไทย

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้ตัวชี้วัด

- อธิบายหลักการทรงงานต้นแบบปฏิบัติของเศรษฐกิจพอเพียง
- มีความรู้ความเข้าใจในหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- เห็นคุณค่าและความสำคัญในการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

๔. สาระการเรียนรู้

หลักการทรงงานเศรษฐกิจพอเพียง

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

อยู่อย่างพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ ๕.๒ มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

๖. กระบวนการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูนำภาพพระอิริยาบถการทรงงานต่าง ๆ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช ให้นักเรียนดูและแสดงความคิดเห็น

๒. ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว นักเรียนได้ข้อคิดอย่างไร

๓. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๓ กลุ่ม เพื่อศึกษาวิเคราะห์หลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ดังนี้

๑. หลักการบริหาร/พัฒนางาน

๒. หลักวิถีชีวิต

๓. หลักคุณธรรม

ขั้นสอน

๑. ครูให้แต่ละกลุ่มศึกษาหลักการทรงงานที่กลุ่มตนเองรับผิดชอบ สรุปรายงานออกนำเสนออภิปรายหน้าชั้นเรียน

๒. จบการนำเสนอ อภิปรายของแต่ละกลุ่ม หลักการบริหาร/พัฒนางาน ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยครูใช้คำถาม ดังนี้

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงงานศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบอย่างไรในการพัฒนาของพระองค์ท่าน

๓. ครูอธิบายนักเรียนถึงหลักการทรงงานต่าง ๆ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช

ขั้นสรุป

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้หลักการทรงงานต่าง ๆ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช

๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปแนวทางนำหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองอย่างไร

๓. ให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกทักษะที่ ๓ เรื่อง หลักการทรงงานเศรษฐกิจพอเพียง

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.๑ บริษัท สำนักพิมพ์ พัฒนา
วิชาการ (พว.) จำกัด พ.ศ. ๒๕๕๘

๒. เอกสารประกอบการสอน

๓. แบบฝึกทักษะที่ ๓ เรื่อง หลักการทรงงานเศรษฐกิจพอเพียง

แหล่งการเรียนรู้

๑. ห้องสมุด

๒. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

- <https://lifestyle.campus-star.com/knowledge/39678.html>

การวัดและประเมินผล

รายการวัดผล	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
เรื่อง หลักการทรงงาน เศรษฐกิจพอเพียง	๑. ตรวจกิจกรรมการ เรียนรู้ระหว่างเรียน ๒. ตรวจแบบทดสอบ หลังเรียน	๑. แบบฝึกทักษะที่ ๓ ๒. แบบทดสอบ หลังเรียน	๒ คะแนนขึ้นไป ๓ คะแนนขึ้นไป

กิจกรรมเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เอกสารประกอบการสอน

เรื่อง หลักการทรงงานเศรษฐกิจพอเพียง

หลักการทรงงาน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙

ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่นอกจากจะทรงด้วยทศพิธราชธรรมแล้ว ทรงยังเป็นพระราชินีที่เป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต และการทำงานแก่พสกนิกรของพระองค์และนานาประเทศอีกด้วย ผู้คนต่างประจักษ์ถึงพระอัจฉริยภาพของพระองค์ และมีความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้นอันหาที่สุดมิได้ ซึ่งแนวคิดหรือหลักการทรงงานของในหลวงรัชกาลที่ ๙ มีความน่าสนใจที่สมควรนำมาประยุกต์ใช้กับชีวิตการทำงานเป็นอย่างยิ่ง หากเราปฏิบัติตามรอยเบื้องพระยุคลบาท เราสามารถนำหลักการทรงงานของพระองค์ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ มี ๒๓ หลักการทรงงาน ดังนี้

๑. จะทำอะไรต้องศึกษาข้อมูลให้เป็นระบบ

ทรงศึกษาข้อมูลรายละเอียดอย่างเป็นระบบ เพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้ประโยชน์ได้จริงอย่างถูกต้อง รวดเร็ว และตรงตามเป้าหมาย

๒. ระเบิดจากภายใน

จะทำการใดๆ ต้องเริ่มจากคนที่เกี่ยวข้อง ต้องสร้างความเข้มแข็งจากภายในให้เกิดความเข้าใจ ในการทำงานนั้นอาจจะต้องคุยหรือประชุม เพื่อให้ทราบถึงเป้าหมายและวิธีการต่อไป

๓. แก้ปัญหาจากจุดเล็ก

ควรมองปัญหาภาพรวมก่อนเสมอ แต่เมื่อจะลงมือแก้ปัญหานั้น ควรมองในสิ่งที่คนมักจะมองข้าม แล้วเริ่มแก้ปัญหามาจากจุดเล็ก ๆ เสียก่อน เมื่อสำเร็จแล้วจึงค่อยๆ ขยับขยายแก้ไปเรื่อย ๆ ทีละจุด เราสามารถเอามาประยุกต์ใช้กับการทำงานอื่น ๆ ได้

๔. ทำตามลำดับขั้น

เริ่มต้นจากการลงมือทำในสิ่งที่จำเป็นก่อน เมื่อสำเร็จแล้วก็เริ่มลงมือสิ่งที่จำเป็นลำดับต่อไป ด้วยความรอบคอบและระมัดระวัง ถ้าทำตามหลักนี้ได้ งานทุกสิ่งก็จะสำเร็จได้โดยง่าย

๕. ภูมิสังคม ภูมิศาสตร์ สังคมศาสตร์

การพัฒนาใด ๆ ต้องคำนึงถึงสภาพภูมิประเทศของบริเวณนั้นว่าเป็นอย่างไร และสังคมวิทยาเกี่ยวกับลักษณะนิสัยใจคอคน ตลอดจนวัฒนธรรมประเพณีในแต่ละท้องถิ่นที่มีความแตกต่างกัน

๖. ทำงานแบบองค์รวม

ใช้วิธีคิดเพื่อการทำงาน โดยวิธีคิดอย่างองค์รวม คือ การมองสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดอย่างเป็นระบบ มองสิ่งที่เกิดขึ้นและแนวทางแก้ไขอย่างเชื่อมโยง

๗. ไม่ติดตำรา

เมื่อเราจะทำการใดนั้น ควรทำงานอย่างยืดหยุ่นกับสภาพและสถานการณ์นั้น ๆ ไม่ใช่การยึดติดอยู่กับแค่ในตำราวิชาการ เพราะบางทีความรู้ท่วมหัว เอาตัวไม่รอด บางครั้งเรายึดติดทฤษฎีมากเกินไปจนทำอะไรไม่ได้เลย

๘. รู้จักประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด

หลักในการแก้ปัญหาด้วยความเรียบง่ายและประหยัด หาได้ในท้องถิ่นและประยุกต์ใช้สิ่งที่มีอยู่ในภูมิกวณนั้นมาแก้ไข ปรับปรุง โดยไม่ต้องลงทุนสูงหรือใช้เทคโนโลยีที่ยุ่งยาก

๙. ทำให้ง่าย

ทรงคิดค้น ดัดแปลง ปรับปรุงและแก้ไขงาน การพัฒนาประเทศตามแนวพระราชดำริ สอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนและระบบนิเวศโดยรวม

๑๐. การมีส่วนร่วม

ประชาชนหรือเจ้าหน้าที่ทุกระดับได้มาร่วมแสดงความคิดเห็น การระดมสติปัญญาและประสบการณ์อันหลากหลายให้บรรลุประสบผลสำเร็จที่สมบูรณ์

๑๑. ต้องยึดประโยชน์ส่วนรวม

การร่วมมือร่วมแรงร่วมใจกันเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ

๑๒. บริการที่จุดเดียว

ให้บริหารศูนย์ศึกษาการพัฒนาหลายแห่งทั่วประเทศโดยใช้ การบริการรวมที่จุดเดียว

๑๓. ใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ

ถ้าประชาชนใกล้ชิดกับทรัพยากรธรรมชาติ โดยหากเราต้องการแก้ไขธรรมชาติจะต้องใช้ธรรมชาติเข้าช่วยเหลือเราด้วย

๑๔. ใช้ธรรมปราบอธรรม

ทรงนำความจริงในเรื่องธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของธรรมชาติมาเป็นหลักการแนวทางปฏิบัติ ในการแก้ไขปัญหาและปรับปรุงสถานะที่ไม่ปกติเข้าสู่ระบบที่ปกติ เช่น การบำบัดน้ำเน่าเสียโดยให้ ผักตบชวา ซึ่งมีตามธรรมชาติให้ดูดซึมสิ่งสกปรกปนเปื้อนในน้ำ

๑๕. plugged in ในใจคน

การจะทำการใดสำเร็จต้องปลุกจิตสำนึกของคนเสียก่อน ต้องให้เห็นคุณค่า เห็นประโยชน์กับสิ่งที่จะทำ

๑๖. ขาดทุนคือกำไร

หลักการในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ที่มีต่อพสกนิกรไทย “การให้” และ “การเสียสละ” เป็นการกระทำอันมีผลเป็นกำไร คือ ความอยู่ดีมีสุขของราษฎร

๑๗. การพึ่งพาตนเอง

ให้ประชาชนสามารถอยู่ในสังคมได้ตามสภาพแวดล้อมและสามารถ พึ่งตนเองได้

๑๘. พออยู่พอกิน

ให้ประชาชนสามารถอยู่อย่าง “พออยู่พอกิน” ให้ได้เสียก่อน แล้วจึงค่อยขยายต่อไป

๑๙. เศรษฐกิจพอเพียง

เป็นปรัชญาที่ในหลวงรัชกาลที่ ๙ พระราชทานพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตให้ดำเนินไปบน “ทางสายกลาง” สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และการเปลี่ยนแปลงต่างๆ

๒๐. ความซื่อสัตย์สุจริต จริงใจต่อกัน

ผู้ที่มีความสุจริตและบริสุทธิ์ใจ แม้จะมีความรู้น้อย ก็ย่อมทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวมได้

๒๑. ทำงานอย่างมีความสุข

การทำงานต้องสนุกกับงานที่ทำ เพียงเท่านั้นเราก็มีความสุข

๒๒. ความเพียร

ต้องอาศัยความอดทนและความมุ่งมั่น ดังเช่นพระราชนิพนธ์ “พระมหาชนก” กษัตริย์ผู้เพียรพยายามแม้จะไม่เห็นฝั่งก็จะว่ายน้ำต่อไป เพราะถ้าไม่เพียรว่ายน้ำก็จะตกเป็นอาหาร ปู ปลา

๒๓. รู้ รัก สามัคคี

รู้ คือ รู้ปัญหาและรู้วิธีแก้ปัญหานั้น

รัก คือ เมื่อเรารู้ถึงปัญหาและวิธีแก้แล้ว เราต้องมีความรัก ที่จะลงมือทำ ลงมือแก้ไขปัญหานั้น

สามัคคี คือ ไม่สามารถลงมือทำคนเดียวได้ ต้องอาศัยความร่วมมือ ร่วมใจกัน

แผนภาพอธิบาย หลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ตัวอย่างแผนภาพที่ ๑

ตัวอย่างแผนภาพที่ ๒

โครงการพระราชดำริ

โครงการตามพระราชดำริโครงการแรกเกิดขึ้นใน พ.ศ. ๒๔๙๕ เป็นโครงการสร้างถนนเข้าไปในห้วยมงคล ตำบลทับใต้ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ช่วยให้ราษฎรสามารถสัญจรไปมา และนำผลผลิตออกมาจำหน่ายยังชุมชนภายนอกได้สะดวกขึ้น หลังจากนั้นเป็นต้นมาก็ได้มีโครงการตามพระราชดำริอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ซึ่งโครงการตามพระราชดำรินี้ชื่อเรียกแตกต่างกัน ลักษณะโครงการตามพระราชดำริ โครงการตามพระราชดำรินิในระยะแรก ๆ นั้น แบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะ ดังนี้ คือ

๑. โครงการที่เป็นการศึกษาค้นคว้าและทดลองเป็นการส่วนพระองค์ เพื่อเป็นการเตรียมในด้านข้อมูลเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาของเกษตรกร

๒. โครงการที่เริ่มเข้าไปแก้ปัญหาของเกษตรกร โดยระยะแรก โครงการจะจำกัดอาณาบริเวณรอบๆ ที่ประทับในส่วนภูมิภาค จากนั้นจึงขยายขอบเขตออกไปยังพื้นที่ ที่เกษตรกรอาศัยอยู่ คือ การพัฒนาแบบผสมผสาน (Intergrated Development)

โครงการตามพระราชประสงค์ เป็นโครงการซึ่งทดลองปฏิบัติเป็นการส่วนพระองค์ ต่อมาเมื่อแนพระราชทัยแล้วว่าโครงการนั้น ๆ ได้ผลดี เป็นประโยชน์กับประชาชน จึงโปรดเกล้าฯ ให้รัฐบาลเข้ามารับงานต่อภายหลัง เพื่อให้อาชีพและพัฒนาอาชีพของประชาชน

โครงการหลวง เป็นโครงการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจ้จงดำเนินการพัฒนาและบำรุงรักษาต้นน้ำลำธารในบริเวณป่าเขาในภาคเหนือ มุ่งพัฒนาชาวไทยภูเขาให้มีความอยู่ดีกินดี เลิกปลูกฝิ่น เลิกตัดต้นไม้ทำลายป่า ทรงพัฒนาช่วยเหลือให้ปลูกพืชหมุนเวียนและเลี้ยงสัตว์เพื่อการบริโภค

โครงการในพระราชานุเคราะห์ เป็นโครงการที่พระองค์พระราชทานแนะนำแนวพระราชดำริให้เอกชนไปดำเนินการ พร้อมทั้งติดตามอย่างต่อเนื่องด้วยภาคเอกชน ตัวอย่าง โครงการสาธารณกรมไทยสำหรับเยาวชน โครงการและสโมสรไลออนส์แห่งประเทศไทย

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นโครงการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงวางแผนพัฒนาและทรงเสนอแนะให้รัฐบาลร่วมดำเนินการ โดยพระองค์จะเสด็จฯ ร่วมทรงงานกับหน่วยงานของรัฐบาล โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้มีประมาณ ๔,๐๐๐ โครงการกระจายอยู่ทั่วภูมิภาค แยกออกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ ๘ ประเภท ได้แก่

๑. โครงการด้านการเกษตร คือ เน้นเรื่องการค้าค้นคว้า ทดลองวิจัยพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ เพื่อแนะนำให้เกษตรกรนำไปปฏิบัติได้ในราคาถูก ใช้เทคโนโลยีที่ง่ายและไม่ซับซ้อนส่งเสริมให้เกษตรกร มีรายได้เพิ่มขึ้นนอกเหนือจากรายได้ประจำที่มาจากการทำเกษตร

๒. โครงการด้านสิ่งแวดล้อม โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ส่วนใหญ่จะเป็นวิธีการที่จะทำนุบำรุง และปรับปรุงสภาพทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้นทางด้านต่าง ๆ เช่น

๒.๑ การอนุรักษ์และพัฒนาดิน เพื่อปรับปรุงทรัพยากรธรรมชาติที่เสื่อมโทรมให้ได้ใช้ประโยชน์ ได้แก่ โครงการแก่งดิน โครงการพัฒนาพื้นที่พรุ ซึ่งเป็นดินเปรี้ยวให้เป็นดินที่มีคุณภาพ

สามารถทำการเพาะปลูกได้ การส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝกเพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน และอนุรักษ์ความชุ่มชื้นไว้ในดิน

๒.๒ การส่งเสริมการเกษตรตามทฤษฎีใหม่ เป็นการบริหารจัดการที่ดินและแหล่งน้ำเพื่อพัฒนาการเกษตรให้เกิดประโยชน์สูงสุดและสามารถเลี้ยงตัวเองได้ โดยแบ่งพื้นที่ออกเป็น ๔ ส่วน คือ

- ส่วนที่ ๑ ร้อยละ ๓๐ สำหรับปลูกข้าว
- ส่วนที่ ๒ ร้อยละ ๓๐ สำหรับปลูกพืชไร่พืชสวน
- ส่วนที่ ๓ ร้อยละ ๓๐ สำหรับขุดสระน้ำไว้ใช้ในการเกษตรและเลี้ยงปลา
- ส่วนที่ ๔ ร้อยละ ๑๐ เป็นที่อยู่อาศัย ปลูกพืชสวนครัวในลักษณะแบบครบวงจรซึ่งจะทำให้เกษตรมีกินตลอดทั้งปี

๒.๓ การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ เช่น การปลูกป่าโดยไม่ต้องปลูก คือ ให้มีการฟื้นฟูป่าด้วยวัชกรธรรมชาติ การพัฒนาป่าชายเลน การสร้างป่า ๓ อย่าง คือ ป่าผลไม้ ป่าไม้ใช้สอย และป่าสำหรับเป็นเชื้อเพลิง เป็นต้น

๒.๔ การอนุรักษ์ทรัพยากรแหล่งน้ำ เพื่อศึกษารูปแบบที่เหมาะสมของการพัฒนาพื้นที่ต้นน้ำลำธาร เพื่อให้เกษตรกรมีน้ำเพื่อเพาะปลูกและเพื่อการอุปโภคบริโภคตลอดทั้งปี ส่งเสริมการสร้างฝายชะลอความชุ่มชื้น (Check Dam) เพื่อสร้างระบบวงจรน้ำแก่ป่าไม้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๓. โครงการด้านสาธารณสุข โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริทางการแพทย์ได้ดำเนินการไปอย่างกว้างขวาง โดยการตรวจจากคณะแพทย์พระราชทานการอบรมหมอหมู่บ้านตามพระราชดำริ โครงการแพทย์พระราชทาน หน่วยแพทย์เคลื่อนที่พระราชทาน การรับคนไข้ที่ยากจนขาดโอกาสจำนวนหนึ่งไว้เป็นคนไข้ ในพระบรมราชานุเคราะห์

๔. โครงการส่งเสริมอาชีพ โครงการส่งเสริมอาชีพอันเนื่องมาจากพระราชดำริมีหลายโครงการ เช่น โครงการศูนย์ศิลปาชีพพิเศษทั่วประเทศซึ่งมีมากกว่า ๑๕๐ แห่ง โครงการส่งเสริมอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มขนาดเล็ก โครงการศูนย์บริการการพัฒนาขยายพันธุ์ไม้ดอก ไม้ผล เพื่อให้ราษฎรดำรงชีพได้อย่างยั่งยืน

๕. โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ โครงการพัฒนาแหล่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อาจแบ่งได้เป็น ๕ ประเภท ได้แก่

๕.๑ โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเพาะปลูกและอุปโภคบริโภค ได้แก่ อ่างเก็บน้ำและฝายทดน้ำ

๕.๒ โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการรักษาดินน้ำลำธาร

๕.๓ โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการผลิตไฟฟ้าพลังน้ำ

๕.๔ โครงการระบายน้ำออกจากพื้นที่ลุ่ม

๕.๕ โครงการบรรเทาอุทกภัย

๖. โครงการคมนาคม/สื่อสาร โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริด้านการคมนาคมการสื่อสารและเทคโนโลยีจะเกี่ยวกับการปรับปรุงถนนหนทาง ทั้งในชนบทที่อยู่ห่างไกลและในกรุงเทพมหานครเพื่อแก้ปัญหาการจราจร

๗. โครงการสวัสดิการสังคม เป็นโครงการเพื่อช่วยเหลือราษฎรให้มีที่อยู่อาศัย ที่ทำกิน และได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต ทั้งนี้เป็นการส่งเสริมให้ราษฎรมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

๘. โครงการสำคัญอื่นๆ เช่น โครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันน้ำทะเลกัดเซาะอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี โครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี เป็นต้น

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....คะแนน.....

แบบฝึกทักษะที่ ๓
เรื่อง หลักการทรงงานเศรษฐกิจพอเพียง

แบบฝึก ๓.๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑ . การทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว นักเรียนได้ข้อคิดอย่างไร

.....

.....

.....

.....

๒ . เราสามารถเรียนรู้จากหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

๓ . ใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ มีความหมายว่าอย่างไร

.....

.....

.....

๔ . ปลุกป่าในใจคน มีความหมายว่าอย่างไร

.....

.....

.....

๕ . ทฤษฎีใหม่ มีความสำคัญอย่างไร

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....คะแนน.....

แบบฝึกทักษะที่ ๓

เรื่อง หลักการทรงงานเศรษฐกิจพอเพียง

แบบฝึก ๓.๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนผังความคิด แสดงหลักการทรงงานของ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

หลักการทรงงาน
ของพระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัว

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....คะแนน.....

แบบฝึกทักษะที่ ๓

เรื่อง หลักการทรงงานเศรษฐกิจพอเพียง

แบบฝึก ๓.๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนผังความคิด โครงการพระราชดำริ ของ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

โครงการ
พระราชดำริ

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....คะแนน.....

แบบฝึกทักษะที่ ๓

เรื่อง หลักการทรงงานเศรษฐกิจพอเพียง

แบบฝึก ๓.๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านคำถามข้างล่าง แล้วกาเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่เห็นว่าถูก และกาเครื่องหมาย ✕ หน้าข้อที่เห็นว่าผิด ลงในแบบฝึกทักษะ ต่อไปนี้

- ๑. การเกษตรแบบยั่งยืน หมายถึงการเกษตรที่มีความเกื้อกูลซึ่งกันและกันกับธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม
- ๒. การเกษตรแบบยังชีพเป็นการปลูกพืชใช้เป็นอาหารภายในครอบครัวไม่ได้ปลูกไว้เพื่อจำหน่ายหรือขายตามท้องตลาด
- ๓. การเกษตรแบบทฤษฎีใหม่ เป็นแนวคิดในการบริหารจัดการดินและน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- ๔. การเกษตรแบบธรรมชาติเป็นการปลูกพืชแบบอาศัยธรรมชาติอย่างเดียว
- ๕. การเกษตรอินทรีย์ เป็นการเกษตรที่ปราศจากสารสังเคราะห์ ปุ๋ยเคมี สารเคมีกำจัดศัตรูพืช
- ๖. การปลูกพืชแบบผสมผสานเป็นการปลูกหลาย ๆ อย่างในพื้นที่เดียวกัน เช่น การปลูก ไม้ผลร่วมกับพืชผักสวนครัว พืชสมุนไพร ไม้ยืนต้น
- ๗. การเลี้ยงหมูด้วยอาหารสำเร็จ แล้วนำมูลของหมูมาใช้เลี้ยงปลา ถือเป็นการเกษตรแบบอินทรีย์
- ๘. การปลูกกล้วยกับพืชผักสวนครัวไว้ด้วยกัน เป็นการเกษตรแบบผสมผสาน
- ๙. การปลูกป่าเพิ่มเติมบนพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมเพิ่มเติมเป็นการเกษตรธรรมชาติ
- ๑๐. การผลิตพืชผลทางการเกษตรจำนวนมาก ๆ เพื่อวัตถุประสงค์ในการทางการค้า เป็นการเกษตรแบบยังชีพ

แบบฝึกทักษะที่ ๓

เรื่อง หลักการทรงงานเศรษฐกิจพอเพียง

เฉลย

แบบฝึก ๓.๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. การทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว นักเรียนได้ข้อคิดอย่างไร

.....แนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงมิใช่ปรากฏเพียงคำพูดหรือเพียงตัวอักษร
หากแต่สามารถเห็นเป็นรูปธรรมจากการทรงงานของพระองค์ท่าน.....
.....

๒. เราสามารถเรียนรู้จากหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอย่างไรบ้าง

.....เราสามารถเรียนรู้ได้จาก.....หลักคุณธรรม.....หลักวิถีคิด.....
.....หลักการบริหาร/พัฒนางาน ของพระองค์ท่าน.....
.....

๓. ใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ มีความหมายว่าอย่างไร

.....ปล่อยให้ธรรมชาติเป็นไปตามระบบนิเวศเองโดยมนุษย์ไม่เข้าไปรบกวน.....
.....
.....

๔. ปลุกป่าในใจคน มีความหมายว่าอย่างไร

.....ปลุกจิตสำนึกให้คนรักผืนป่า.....
.....

๕. ทฤษฎีใหม่ มีความสำคัญอย่างไร

.....มีความสำคัญ คือ ช่วยให้เกษตรกรพึ่งตนเองได้ในช่วงประสบปัญหาทาง
เศรษฐกิจ.....
.....
.....

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

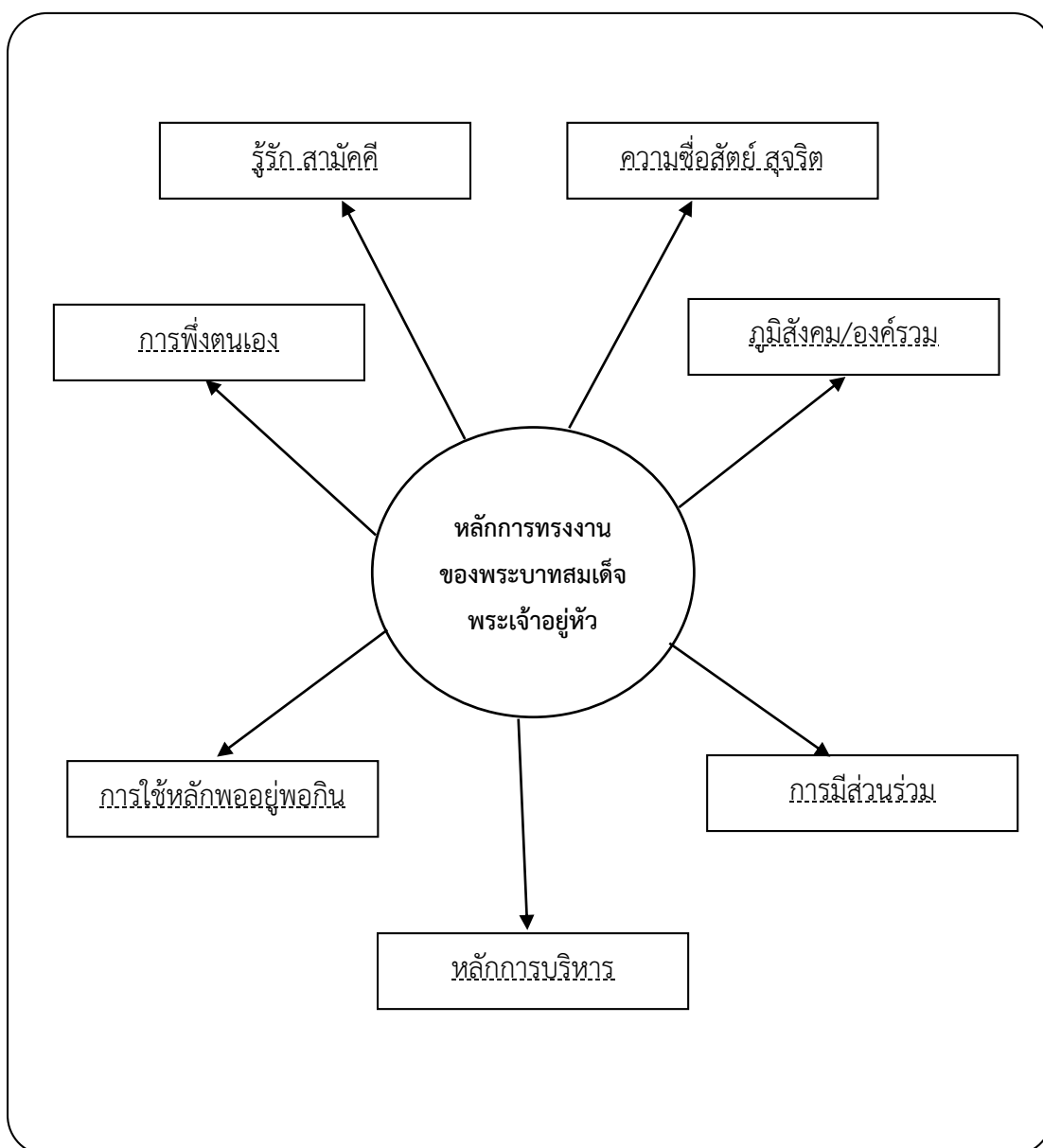
แบบฝึกทักษะที่ ๓

เรื่อง หลักการทรงงานเศรษฐกิจพอเพียง

เฉลย

แบบฝึก ๓.๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนผังความคิด แสดงหลักการทรงงานของ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

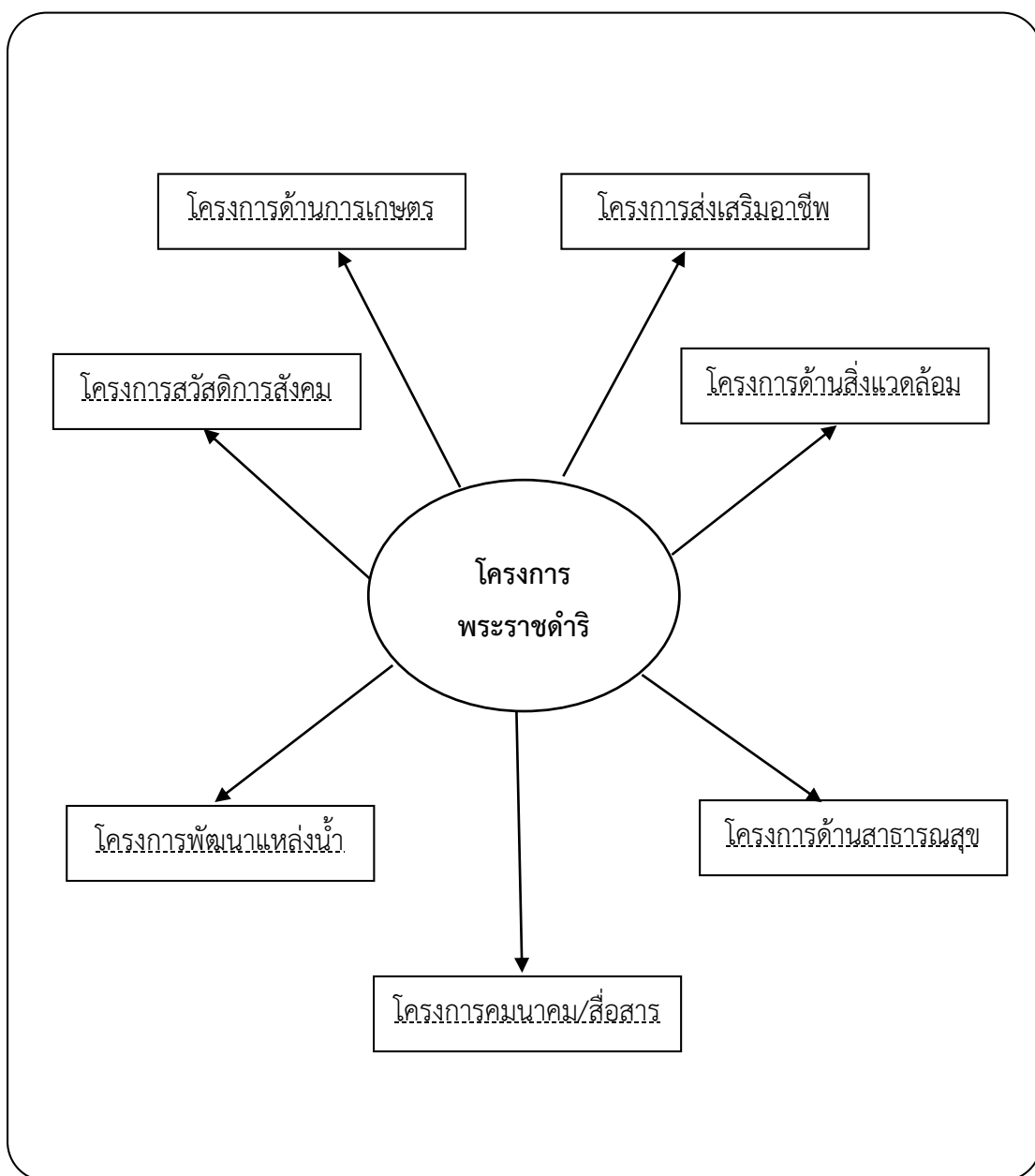
แบบฝึกทักษะที่ ๓

เรื่อง หลักการทรงงานเศรษฐกิจพอเพียง

เฉลย

แบบฝึก ๓.๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนผังความคิด โครงการพระราชดำริ ของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

แบบฝึกทักษะที่ ๓

เรื่อง หลักการทรงงานเศรษฐกิจพอเพียง

เฉลย

แบบฝึก ๓.๔

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านคำถามข้างล่าง แล้วกาเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่เห็นว่าถูก และกาเครื่องหมาย ✕ หน้าข้อที่เห็นว่าผิด ลงในแบบฝึกทักษะ ต่อไปนี้

-✓..... ๑. การเกษตรแบบยั่งยืน หมายถึงการเกษตรที่มีความเกื้อกูลซึ่งกันและกันกับธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม
-✓..... ๒. การเกษตรแบบยังชีพเป็นการปลูกพืชใช้เป็นอาหารภายในครอบครัวไม่ได้ปลูกไว้เพื่อจำหน่ายหรือขายตามท้องตลาด
-✓..... ๓. การเกษตรแบบทฤษฎีใหม่ เป็นแนวคิดในการบริหารจัดการดินและน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด
-✕..... ๔. การเกษตรแบบธรรมชาติเป็นการปลูกพืชแบบอาศัยธรรมชาติอย่างเดียว
-✓..... ๕. การเกษตรอินทรีย์ เป็นการเกษตรที่ปราศจากสารสังเคราะห์ ปุ๋ยเคมี สารเคมีกำจัดศัตรูพืช
-✓..... ๖. การปลูกพืชแบบผสมผสานเป็นการปลูกหลาย ๆ อย่างในพื้นที่เดียวกัน เช่น การปลูกไม้ผล ร่วมกับพืชผักสวนครัว พืชสมุนไพร ไม้ยืนต้น
-✕..... ๗. การเลี้ยงหมูด้วยอาหารสำเร็จ แล้วนำมูลของหมูมาใช้เลี้ยงปลา ถือเป็นการเกษตรแบบอินทรีย์
-✓..... ๘. การปลูกกล้วยกับพืชผักสวนครัวไว้ด้วยกัน เป็นการเกษตรแบบผสมผสาน
-✓..... ๙. การปลูกป่าเพิ่มเติมบนพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมเพิ่มเติมเป็นการเกษตรธรรมชาติ
-✕..... ๑๐. การผลิตพืชผลทางการเกษตรจำนวนมาก ๆ เพื่อวัตถุประสงค์ในการทางการค้า เป็นการเกษตรแบบยังชีพ

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้สอน

(พระคณศ ปภัสโร)

แบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕

เรื่อง หลักการทรงงานเศรษฐกิจพอเพียง

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมายกากบาท ✕ ลงในคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. ทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงนำมาใช้ครั้งแรกที่
 - ก. จังหวัดร้อยเอ็ด
 - ข. จังหวัดอำนาจเจริญ
 - ค. จังหวัดอุบลราชธานี
 - ง. จังหวัดสระบุรี
๒. แนวทฤษฎีใหม่ให้ความสำคัญกับการ
 - ก. มนุษย์
 - ข. ทรัพยากรน้ำ
 - ค. ทรัพยากรดิน
 - ง. ทรัพยากรป่าไม้
๓. ข้อใดจัดเป็นการปฏิบัติตามทฤษฎีใหม่ได้ดี
 - ก. ขุดบ่อเลี้ยงปลา สลับกับการทำนาทุ่งตลอดทั้งปี
 - ข. ปลูกข้าวตลอดทั้งปีและเลี้ยงปลาในนาข้าวควบคู่กันไป
 - ค. ทำสวนผัก ผลไม้ และเลี้ยงเป็ด ไก่ เพื่อนำไปขาย
 - ง. ปลูกผัก ผลไม้ ตามฤดูกาล สลับกับปลูกข้าว เลี้ยงสัตว์
๔. ทฤษฎีใหม่และการดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงมุ่งแก้ไขปัญหาด้านใดในสังคมเป็นสำคัญ
 - ก. ปัญหาการก่อการร้าย
 - ข. ความยากจน
 - ค. ปัญหาความขัดแย้งทางสังคม
 - ง. ปัญหาความแตกแยกของประชาชน
๕. วัตถุประสงค์ที่สำคัญของแนวพระราชดำริ “ทฤษฎีใหม่” คือข้อใด
 - ก. เพื่อปฏิรูปการเกษตรแผนใหม่
 - ข. เพื่อให้ประชาชนรู้จักช่วยเหลือกัน
 - ค. เพื่อการผลิตการค้าและการเลี้ยงชีพ
 - ง. เพื่อให้ประชาชนสามารถดำเนินธุรกิจอย่างพอเพียงสามารถเลี้ยงตัวเองได้
๖. อัตราส่วนการแบ่งพื้นที่การเกษตรทฤษฎีใหม่ คือข้อใด
 - ก. ๑๐ : ๓๐ : ๓๐ : ๓๐
 - ข. ๓๐ : ๑๐ : ๓๐ : ๓๐
 - ค. ๓๐ : ๓๐ : ๑๐ : ๓๐
 - ง. ๓๐ : ๓๐ : ๓๐ : ๑๐

๗. หลักการของทฤษฎีใหม่มีทั้งหมดจำนวน
กี่ขั้นตอน

- ก. ๒ ขั้นตอน
- ข. ๓ ขั้นตอน
- ค. ๔ ขั้นตอน
- ง. ๕ ขั้นตอน

๘. ทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริของ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ดำเนินชีวิต
แบบใด

- ก. ดำเนินชีวิตที่พอเพียง
- ข. ดำเนินชีวิตตามยถากรรม
- ค. ดำเนินชีวิตตามปกติ
- ง. ดำเนินชีวิตอย่างฟุ่มเฟือย

๙. เกษตรทฤษฎีใหม่มีจุดมุ่งหมายในข้อใด

- ก. ปลุกพืชได้ทุกฤดูกาล
- ข. ให้มีความพอเพียงสามารถเลี้ยงตนได้
- ค. ได้ผลผลิตสูงกว่าเดิม
- ง. ปลุกพืชได้ทุกพื้นที่และทุกสภาพ

๑๐. ข้อใดคือกิจกรรมเกษตรผสมผสาน

- ก. เครื่องจักรสานจากผักตบชวา
- ข. มูลปลาเป็นปุ๋ยต้นข้าว
- ค. ปุ๋ยหมัก
- ง. ปลากินแมลงที่เป็นศัตรูข้าว

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕
เรื่อง หลักการทรงงานเศรษฐกิจพอเพียง

๑. ก	๒. ค	๓. ง	๔. ข	๕. ง
๖. ง	๗. ข	๘. ก	๙. ข	๑๐. ง

แผนการจัดการเรียนรู้

ชื่อรายวิชา เศรษฐศาสตร์

กลุ่มสาระ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง

แผนการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เราทุกคนหัวใจพอเพียง

เวลา ๑ คาบ

๑. สาระสำคัญ

การเข้าใจและเข้าถึงความจำเป็นและคุณค่าของความพอเพียงอย่างแท้จริง หัวใจพอเพียงก็จะเกิดขึ้นในตัวและหัวใจของเราทุกคน

๒. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ตัวชี้วัด

ส ๓.๑ ม.๑/๓ อธิบายความเป็นมา หลักการและความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อสังคมไทย

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้สู่ตัวชี้วัด

๑. อธิบายหลักการปฏิบัติตนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๒. มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๓. เห็นความสำคัญในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติตนในการดำเนินชีวิตประจำวัน

๔. สาระการเรียนรู้

หัวใจพอเพียง

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

อยู่อย่างพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ ๕.๒ มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

๖. กระบวนการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับหัวใจพอเพียงตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับคุณค่า ความสำคัญ และประโยชน์ของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

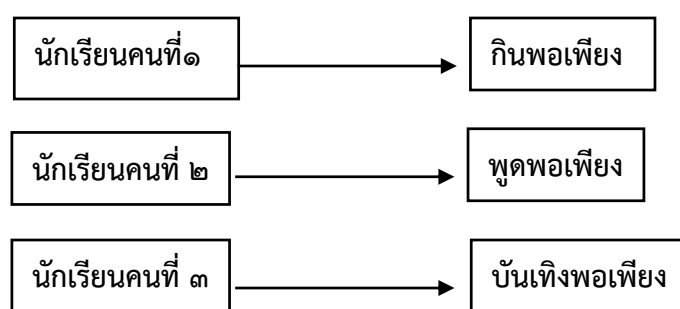
๓. ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับประโยชน์ของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ต่อตนเองและต่อประเทศชาติ

ขั้นสอน

๑. ครูอธิบายเกี่ยวกับหัวใจพอเพียงตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒. ครูอธิบายเกี่ยวกับคุณค่า ความสำคัญ และประโยชน์ของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๓. ครูให้นักเรียนจำนวน ๓ คน ออกมาเล่าการปฏิบัติตน และวิธีการปฏิบัติตามแนวคิด การปฏิบัติแบบพอเพียงในชีวิตประจำวันหน้าชั้นเรียนตามหัวข้อที่ครูกำหนด ดังนี้

ขั้นสรุป

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้หัวใจพอเพียงตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปคุณค่า ความสำคัญ และประโยชน์ของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๓. ให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกทักษะที่ ๔ เรื่อง เราทุกคนหัวใจพอเพียง

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.๑ บริษัท สำนักพิมพ์ พัฒนา
วิชาการ (พว.) จำกัด พ.ศ. ๒๕๕๘

๒. เอกสารประกอบการสอน

๓. แบบฝึกทักษะที่ ๔ เรื่อง เราทุกคนหัวใจพอเพียง

แหล่งการเรียนรู้

๑. ห้องสมุด

๒. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

- http://tv11.prd.go.th/ewt_news.php?nid=223&filename=index_nbt

การวัดและประเมินผล

รายการวัดผล	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
เรื่อง เราทุกคนหัวใจ พอเพียง	๑. ตรวจกิจกรรมการ เรียนรู้ระหว่างเรียน	๑. แบบฝึกทักษะที่ ๔	๒ คะแนนขึ้นไป
	๒. ตรวจแบบทดสอบ หลังเรียน	๒. แบบทดสอบ หลังเรียน	๓ คะแนนขึ้นไป

กิจกรรมเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เอกสารประกอบการสอน

เรื่อง เราทุกคนหัวใจพอเพียง

การปฏิบัติตนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

๑. ยึดความประหยัด ตัดทอนค่าใช้จ่ายในทุกด้าน ลดละความฟุ่มเฟือยในการดำรงชีพอย่างจริงจัง ดังพระราชดำรัสว่า

ความเป็นอยู่ที่ต้องไม่ฟุ้งเฟ้อ ต้องประหยัดไปในทางที่ถูกต้อง

๒. ยึดถือการประกอบอาชีพด้วยความถูกต้อง สุจริต แม้จะตกอยู่ในภาวะขาดแคลนในการดำรงชีพก็ตาม ดังพระราชดำรัสที่ว่า

ความเจริญของคนทั้งหลายย่อมเกิดมาจาก การประพฤติชอบและการหาเลี้ยงชีพ ของตน เป็นหลักสำคัญ

๓. ละเลิกการแก่งแย่งผลประโยชน์และแข่งขันกันในการค้าขายประกอบอาชีพแบบต่อสู้กันอย่างรุนแรงดังอดีต ซึ่งมีพระราชดำรัสเรื่องนี้ว่า

ความสุขความเจริญอันแท้จริงนั้น หมายถึงความสุขความเจริญที่บุคคลแสวงหามาได้ด้วย ความเป็นธรรมทั้งในเจตนา และการกระทำ ไม่ใช่ได้มาด้วยความบังเอิญ หรือด้วยการแก่งแย่งเบียดบังมาจากผู้อื่น

๔. ไม่หยุดนิ่งที่จะหาทางในชีวิตหลุดพ้นจากความทุกข์ยากครั้งนี้ โดยต้องขวนขวายใฝ่หาความรู้ให้เกิดมีรายได้เพิ่มพูนขึ้นจนถึงขั้นพอเพียงเป็นเป้าหมายสำคัญ พระราชดำรัสตอนหนึ่งที่ทำให้ความชัดเจนว่า

การที่ต้องการให้ทุกคนพยายามที่ จะหาความรู้ และสร้างตนเองให้มั่นคงนี้เพื่อตนเอง เพื่อที่จะให้ตัวเองมีความเป็นอยู่ที่ก้าวหน้า ที่มีความสุข พอมีพอกินเป็นขั้นหนึ่ง และขั้นต่อไป ก็คือให้มีเกียรติว่ายืนได้ด้วยตัวเอง

๕. ปฏิบัติตนในแนวทางที่ดีลดละสิ่งชั่วกิเลสให้หมดสิ้นไป ทั้งนี้ด้วยสังคมไทยที่ล่มสลายลง ในครั้งนี้ เพราะยังมีบุคคลจำนวนมิใช่น้อยที่ดำเนินการโดยปราศจากละอายต่อแผ่นดิน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระราโชวาทว่า

พยายามไม่ก่อความชั่วให้เป็นเครื่องทำลายตัว ทำลายผู้อื่น พยายามลด พยายามละความชั่วที่ตัวเองมีอยู่ พยายามก่อความดีให้แก่ตัวอยู่เสมอ พยายามรักษา และเพิ่มพูนความดีที่มีอยู่นั้น ให้งอกงามสมบูรณ์ขึ้น

คุณค่า ความสำคัญ และประโยชน์ของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อตนเองและประเทศชาติมีดังนี้

ต่อตนเอง

๑. ทำให้เราคิดเป็น จึงคิดที่รู้จักพอและทำจริง
๒. ทำให้เรามีสติ ต่อการกระทำต่าง ๆ ว่ามีความพอเพียง หรือทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อนหรือไม่
๓. ทำให้เราเป็นคนที่รู้จักแบ่งปัน เอาใจเขามาใส่ใจเรา
๔. ทำให้เราเป็นคนมีเหตุมีผลในการกระทำ รู้คุณค่าและผลที่เกิดจากการกระทำต่าง ๆ ของเรา
๕. ทำให้เรารู้จักจัดการบริหารทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอย่างจำกัดมาตอบสนองความต้องการของตนเองได้อย่างมีเหตุผลและมีคุณธรรม
๖. ทำให้เรารักษาความเป็นตัวของตัวเอง สิ่งเร้าภายนอกกระทบต่อเราน้อยลง
๗. ทำให้เราสามารถยืนอยู่ได้ด้วยตัวของเราเอง รู้จักพึ่งพาตนเองมากกว่าพึ่งพาผู้อื่นเพราะมีแต่ตัวเราเท่านั้นที่จะอยู่กันไปตลอด
๘. ทำให้เราอยู่ในสังคมแห่งความพอเพียงนี้ได้อย่างมีความสุข

ต่อประเทศชาติ

๑. **ด้านการเมือง** เกิดการเมืองที่โปร่งใสมีธรรมาภิบาลปราศจากการฉ้อราษฎร์บังหลวง มีการบริหารงานเพื่อผลประโยชน์ของประเทศอย่างแท้จริง เกิดจากการยอมรับในหลักเสียงข้างมาก เคารพในสิทธิเสรีภาพระหว่างกัน
๒. **ด้านเศรษฐกิจ** เกิดภาวะ “อยู่รอด” ทางเศรษฐกิจด้วยพื้นฐานที่มั่นคง แม้ภาวะเศรษฐกิจโลกจะผันผวนเพียงใดก็ตามเราก็คงอยู่ได้
๓. **ด้านสังคม** เกิดการพัฒนาโดยเริ่มจากคนในสังคมที่มีความแข็งแกร่งทั้งร่างกาย จิตใจ ปัญญา อารมณ์ นำไปสู่การพัฒนาชุมชนที่เข้มแข็ง เป็น “สังคมสีขาว” ถึงสังคมแห่งสมานฉันท์ เอื้ออาทร และมีคุณธรรม
๔. **ด้านสิ่งแวดล้อม** เกิดการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด และรักษาสภาพแวดล้อม ซึ่งเป็น “ทรัพยากรสาธารณะ” ของทุกคนบนโลกนี้ไว้ให้ดีและยั่งยืน ปัญหาโลกร้อนอาจบรรเทาลง

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....คะแนน.....

แบบฝึกทักษะที่ ๔ เรื่อง เราทุกคนหัวใจพอเพียง

แบบฝึก ๔.๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. นักเรียนมีแนวทางที่จะสร้างความเข้าใจและเข้าถึงคำว่าพอเพียงอย่างไร

.....

.....

.....

.....

๒. การเข้าถึงและเข้าใจหลักความพอเพียงสิ่งที่สำคัญที่สุดคือ

.....

.....

.....

.....

๓. ความจำเป็นของความพอเพียง มีความสำคัญอย่างไร

.....

.....

.....

๔. นักเรียนจะสร้างหัวใจพอเพียงให้เกิดแก่ตนเองอย่างไร

.....

.....

.....

๕. จงบอกถึงประโยชน์ของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อตนเองมีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....คะแนน.....

แบบฝึกทักษะที่ ๔ เรื่อง เราทุกคนหัวใจพอเพียง

แบบฝึก ๔.๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนประโยชน์ของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านต่างๆ ที่มี
ผลดีต่อประเทศชาติลงในช่องว่างที่กำหนดให้ ต่อไปนี้

ประโยชน์ของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ต่อประเทศชาติ

ผลดี

↓	→	↓
	→	
	→	
	→	

แบบฝึกทักษะที่ ๔ เรื่อง เราทุกคนหัวใจพอเพียง

เฉลย

แบบฝึก ๔.๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. นักเรียนมีแนวทางที่จะสร้างความเข้าใจและเข้าถึงคำว่าพอเพียงอย่างไร

..... ศึกษาทำความเข้าใจจุดประสงค์ ความมุ่งหมาย และหลักปฏิบัติตนในการ
ดำเนินชีวิตตามหลักของความพอเพียง แล้วลงมือทำแนวคิดมาใช้ดำเนินชีวิตจนเป็นปกติ
วิสัยจนเป็นพฤติกรรมแบบถาวร

๒. การเข้าถึงและเข้าใจหลักความพอเพียงสิ่งที่สำคัญที่สุดคือ

..... การมีน้ำใจที่จะรักความพอเพียง เรียนรู้ เข้าใจและเข้าถึงด้วยหัวใจก็จะเกิดหัวใจ
พอเพียงขึ้นภายในจิตใจ

๓. ความจำเป็นของความพอเพียง มีความสำคัญอย่างไร

..... มีความจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตทางกาย วาจา และใจ เพราะหลักการความ
พอเพียงไม่ได้มุ่งเน้นที่เศรษฐกิจพอเพียงอย่างเดียว แต่มีความสำคัญกับคุณค่าทางจิตใจ
คือ การดำเนินชีวิตบนทางสายกลาง ตามหลักธรรมพระพุทธศาสนาด้วย

๔. นักเรียนจะสร้างหัวใจพอเพียงให้เกิดแก่ตนเองอย่างไร

..... ปฏิบัติตนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

๕. จงบอกถึงประโยชน์ของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อตนเองมีอะไรบ้าง

..... ทำให้เราคิดเป็น ทำให้เรามีสติ ต่อการกระทำต่าง ๆ ว่ามีความพอเพียง หรือ
ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อนหรือไม่ ทำให้เราเป็นคนที่มีรู้จักแบ่งปันผู้อื่น

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

แบบฝึกทักษะที่ ๔ เรื่อง เราทุกคนหัวใจพอเพียง

เฉลย

แบบฝึก ๔.๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนประโยชน์ของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านต่างๆ ที่มีผลดีต่อประเทศชาติลงในช่องว่างที่กำหนดให้ ต่อไปนี้

ประโยชน์ของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ต่อประเทศชาติ

ผลดี

.....

.....ด้านการเมือง.....

.....

.....

.....การเมืองที่โปร่งใสมีธรรมาภิบาล

ปราศจากการฉ้อราษฎร์บังหลวง มีการ

บริหารงานเพื่อผลประโยชน์ของประเทศ

อย่างแท้จริง.....

.....

.....ด้านเศรษฐกิจ.....

.....

.....

.....ทางเศรษฐกิจด้วยพื้นฐานที่มั่นคง

แม้ภาวะเศรษฐกิจโลกจะผันผวนเพียงใดก็

ตามเราก็ยังอยู่ได้.....

.....

.....ด้านสังคม.....

.....

.....

.....การพัฒนาโดยเริ่มจากคนในสังคมที่

มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย จิตใจ ปัญญา

อารมณ์ นำไปสู่การพัฒนาชุมชนที่เข้มแข็ง.....

.....

.....ด้านสิ่งแวดล้อม.....

.....

.....

.....การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด

ให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด และรักษา

สิ่งแวดล้อม.....

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้สอน

(พระคณศ ปภัสโร)

แบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕

เรื่อง เราทุกคนหัวใจพอเพียง

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมายกากบาท ✕ ลงในคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. สาเหตุใดจึงต้องมีการประกาศใช้เศรษฐกิจพอเพียง
 - ก. สินค้าเกษตรมีราคาสูง
 - ข. เศรษฐกิจมีการขยายตัวสูงขึ้น
 - ค. ปริมาณสินค้าในการบริโภคมากเกินไป
 - ง. เกิดภาวะขาดแคลนสินค้าอุปโภคบริโภค
๒. ความอ่อนแอของเศรษฐกิจไทยมีสาเหตุมาจาก ปัจจัยในด้านใดมากที่สุด
 - ก. ความอ่อนแอทางวัฒนธรรม
 - ข. ความนิยมสินค้าจากต่างประเทศ
 - ค. การพึ่งพิงการส่งออกมากเกินไป
 - ง. การกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ
๓. ความพอเพียงทางเทคโนโลยีตามหลักการเศรษฐกิจพอเพียงมีความหมายว่าอย่างไร
 - ก. การใช้เทคโนโลยีแบบผสมผสาน
 - ข. การไม่ใช้เทคโนโลยีในการผลิต
 - ค. การใช้เทคโนโลยีขั้นสูงเพื่อการผลิต
 - ง. การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการผลิต
๔. หลักการ “ความพอเพียง” ตรงกับข้อใดมากที่สุด
 - ก. ความพอดีและความร่ำรวย
 - ข. ความพอประมาณ ความพอดี
 - ค. หลักการที่กำหนดไว้
 - ง. นโยบายรัฐบาล
๕. การสร้างความพอเพียงด้านจิตใจของประชาชนหน่วยทางสังคมใดที่มีบทบาทสำคัญที่สุด
 - ก. ศาสนา
 - ข. การปกครอง
 - ค. ทางการศึกษา
 - ง. สถาบันครอบครัว
๖. บุคคลกลุ่มใดเหมาะสำหรับการใช้เศรษฐกิจพอเพียงมากที่สุด
 - ก. ข้าราชการ
 - ข. นักเรียน
 - ค. เกษตรกร
 - ง. ทุกกลุ่มอาชีพ
๗. การกระทำในข้อใด แสดงถึงความพอประมาณ
 - ก. เอกพอใจที่ร้านขายของมีกำไรมาก
 - ข. ออมซื้ออุปกรณ์การเรียนในวงเงินที่มีอยู่
 - ค. แอนทำงานตามที่เจ้านายมอบหมายให้ทำ
 - ง. อ้วนเก็บเงินที่คุณแม่ให้ใช้จ่ายเป็นรายวันทั้งหมดเพื่อฝากธนาคาร
๘. ข้อใดเป็นการปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 - ก. รู้จักประหยัด
 - ข. ยืมเงินเพื่อนและผ่อนใช้ทีหลัง
 - ค. อดอาหารกลางวันเพื่อเก็บเงินใส่ออมสิน
 - ง. ทำงานหลังเลิกเรียนเพื่อเก็บเงินไว้ซื้อสิ่งของที่ชอบได้

๙. การนำหลักการและแนวคิดเศรษฐกิจ

พอเพียงมาปรับใช้เพื่อสิ่งใด

ก. แก้ปัญหาแรงงานต่างด้าว

ข. ลดต้นทุนการผลิต

ค. แนวทางใหม่ในการแก้ปัญหา

ง. ป้องกันการทุจริต

๑๐. การสร้างความพอเพียงในการดำเนินชีวิต

ตามทฤษฎีใหม่ใครมีบทบาทมากที่สุด

ก. ผู้นำทางศาสนา

ข. สถาบันการศึกษา

ค. ทุกคนในท้องถิ่น

ง. ผู้นำท้องถิ่น

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕
เรื่อง เราทุกคนหัวใจพอเพียง

๑. ก	๒. ข	๓. ก	๔. ข	๕. ก
๖. ง	๗. ข	๘. ก	๙. ค	๑๐. ง

แผนการจัดการเรียนรู้

ชื่อรายวิชา เศรษฐศาสตร์

กลุ่มสาระ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง

แผนการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ชีวิตเป็นสุขด้วยเศรษฐกิจพอเพียง

เวลา ๑ คาบ

๑. สาระสำคัญ

หลักความพอเพียงที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานแก่ปวงชนชาวไทย เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตบนทางสายกลาง พอประมาณ มีเหตุมีผล มีภูมิคุ้มกันทุกการกระทำในการดำเนินชีวิตเพื่อให้ดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างสงบสุข

๒. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ตัวชี้วัด

ส ๓.๑ ม.๑/๓ อธิบายความเป็นมา หลักการและความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อสังคมไทย

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้สู่ตัวชี้วัด

- เขียนอธิบายสรุปความรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- จำแนกและสรุปความรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- มีความสนใจและตั้งใจร่วมกิจกรรมเสริมทักษะความรู้ในชั้นเรียน

๔. สาระการเรียนรู้

ความคิดรวบยอดชีวิตเป็นสุขด้วยเศรษฐกิจพอเพียง

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

อยู่อย่างพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ ๕.๒ มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

๖. กระบวนการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูสนทนากับนักเรียนถึงความคิด ความรู้ ความเข้าใจ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๒. ครูสนทนากับนักเรียนถึงคุณค่าและความสำคัญที่เป็นประโยชน์ที่จะได้รับจากการปฏิบัติตามแนวทางของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๓. ครูสนทนากับนักเรียนถึงความคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงว่าครอบคลุมในเรื่องใดบ้างในการดำเนินชีวิต

ขั้นสอน

๑. ครูอธิบายถึงความคิด ความรู้ ความเข้าใจ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๒. ครูอธิบายแนวทางในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๓. ครูอธิบายเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มความรู้ฝังแน่นความเข้าใจให้เกิดแก่นักเรียน เป็นความคิดรวบยอด

ขั้นสรุป

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้ความเข้าใจ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปแนวทางในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๓. ให้นักเรียนแต่ละคนทำแบบฝึกทักษะที่ ๕ เรื่อง ชีวิตเป็นสุขด้วยเศรษฐกิจพอเพียง

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.๑ บริษัท สำนักพิมพ์ พัฒนาวิชาการ (พว.) จำกัด พ.ศ. ๒๕๕๘
๒. เอกสารประกอบการสอน
๓. แบบฝึกทักษะที่ ๕ เรื่อง ชีวิตเป็นสุขด้วยเศรษฐกิจพอเพียง

แหล่งการเรียนรู้

๑. ห้องสมุด
๒. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

- <http://yuyuptlover.blogspot.com/2012/12/blog-post.html>

การวัดและประเมินผล

รายการวัดผล	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
เรื่อง ชีวิตเป็นสุขด้วยเศรษฐกิจพอเพียง	๑. ตรวจกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างเรียน ๒. ตรวจแบบทดสอบหลังเรียน	๑. แบบฝึกทักษะที่ ๕ ๒. แบบทดสอบหลังเรียน	๒ คะแนนขึ้นไป ๓ คะแนนขึ้นไป

กิจกรรมเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เอกสารประกอบการสอน

เรื่อง ชีวิตเป็นสุขด้วยเศรษฐกิจพอเพียง

ชีวิตเป็นสุขด้วยเศรษฐกิจพอเพียง

พึงตนเองได้ระดับหนึ่ง อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างสันติสุข อยู่ร่วมกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน

การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง เริ่มจากระดับ

ตัวเอง ครอบครัว องค์กร ชุมชน สังคม ประเทศชาติ

เงื่อนไขความรู้ ๓ ร รอบรู้ รอบครอบ ระเบิดระว่าง

๓ ห่วง ๒ เงื่อนไข สมดุล ๔ มิติ (ด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม)

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตรงกับหลักธรรม สัปติธรรม ๗

๑. (ความพอประมาณ)

มัตตัญญูตา เป็นผู้รู้จักประมาณ

อัตตัญญูตา เป็นผู้รู้จักตน

๒. (ความมีเหตุผล)

จัมมัญญูตา เป็นผู้รู้จักเหตุ

อัตถัญญูตา เป็นผู้รู้จักผล

๓. (การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว)

กาลัญญูตา เป็นผู้รู้จักกาล

ปริสสัญญูตา เป็นผู้รู้จักบริษัท ชุมชน

ปุคคลัญญูตา หรือ ปุคคลปโรปริญญูตา เป็นผู้รู้จักบุคคล

จากแนวพระราชดำริ เศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางที่ให้ประชาชนดำเนินตามวิถีแห่งการดำรงชีพที่สมบูรณ์ โดยมีธรรมะเป็นเครื่องกำกับ และใจตนเป็นที่สำคัญ ซึ่งก็คือ วิถีชีวิตไทย ที่ยึดเส้นทางสายกลางของความพอดี ในหลักของการพึ่งพาตนเอง ๕ ประการ คือ

- **ความพอดีด้านจิตใจ** เข้มแข็ง พึ่งตนเองได้ มีจิตสำนึกที่ดี เอื้ออาทร ประนีประนอม คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม
- **ความพอดีด้านสังคม** มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน สร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน รู้จักผนึกกำลัง และที่สำคัญมีกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดจากฐานรากที่มั่นคงและแข็งแรง
- **ความพอดีด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** รู้จักใช้และจัดการอย่างฉลาดและรอบคอบ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนสูงสุด ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในประเทศ เพื่อพัฒนาประเทศให้มั่นคงเป็นขั้นเป็นตอนไป
- **ความพอดีด้านเทคโนโลยี** รู้จักใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมให้สอดคล้องกับความต้องการและควรพัฒนาเทคโนโลยีจากภูมิปัญญาชาวบ้านของเราเอง และสอดคล้องเป็นประโยชน์ต่อสภาพแวดล้อมของเราเอง
- **ความพอดีด้านเศรษฐกิจ** เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย ดำรงชีวิตอย่างพอสมควร พออยู่ พอกิน ตามอัตภาพ และฐานะของตนเอง

การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับบุคคลและครอบครัว

ด้านเศรษฐกิจ ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ใช้ชีวิตอย่างพอควร คิดและวางแผนอย่างรอบคอบ มีภูมิคุ้มกันไม่เสี่ยงเกินไป การเผื่อทางเลือกสำรอง

ด้านจิตใจ มีจิตใจเข้มแข็ง พึ่งตนเองได้ มีจิตสำนึกที่ดี เอื้ออาทร ประนีประนอมนึกถึงผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก

ด้านสังคม ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน รู้รักสามัคคี สร้างความเข้มแข็งให้ครอบครัวและชุมชนด้านทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รู้จักใช้และจัดการอย่างฉลาดและรอบคอบ เลือกใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์อย่างสูงสุดฟื้นฟูทรัพยากรเพื่อให้เกิดความยั่งยืนสูงสุด

ด้านเทคโนโลยี รู้จักใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการและสภาพแวดล้อม (ภูมิสังคม) พัฒนาเทคโนโลยีจากภูมิปัญญาชาวบ้านเองก่อน ก่อให้เกิดประโยชน์กับคนหมู่มาก

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....คะแนน.....

แบบฝึกทักษะที่ ๕ เรื่อง ชีวิตเป็นสุขด้วยเศรษฐกิจพอเพียง

แบบฝึก ๕.๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. เป้าหมายของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงคือ

.....

.....

.....

.....

๒. เงื่อนไขความรู้ ๓ ร มีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

๓. การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง เริ่มจากระดับใด

.....

.....

.....

๔. สังคมอยู่ดีมีสุข เป็นอย่างไร

.....

.....

.....

๕. ชาตินไทยจะพ้นภัยและปลอดภัยจากวิกฤติเศรษฐกิจด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....คะแนน.....

แบบฝึกทักษะที่ ๕ เรื่อง ชีวิตเป็นสุขด้วยเศรษฐกิจพอเพียง

แบบฝึก ๕.๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำข้อความในกรอบด้านบนไปใส่ใต้ข้อความในแต่ละข้อที่มีใจ
ความสัมพันธ์กัน

ความพอดีด้านจิตใจ

ความพอดีด้านสังคม

ความพอดีด้านเศรษฐกิจ

ความพอดีด้านเทคโนโลยี

ความพอดีด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑. รู้จักใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมให้สอดคล้องกับความต้องการ

๒. มีจิตใจเข้มแข็ง พึ่งตนเองได้ มีจิตสำนึกที่ดี

๓. เลือกใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์อย่างสูงสุด

๔. เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย ดำรงชีวิตอย่างพอสมควร

๕. พัฒนาเทคโนโลยีจากภูมิปัญญาชาวบ้านเองก่อน ก่อให้เกิดประโยชน์กับคนหมู่มาก

๖. คิดและวางแผนอย่างรอบคอบ มีภูมิคุ้มกันไม่เสี่ยงเกินไป

๗. พออยู่ พอกิน ตามอัตภาพ ตามฐานะของตนเอง

๘. มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน สร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน

๙. รู้จักใช้และจัดการฟื้นฟูแหล่งน้ำ พื้นดิน ป่าไม้ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนสูงสุด

แบบฝึกทักษะที่ ๕ เรื่อง ชีวิตเป็นสุขด้วยเศรษฐกิจพอเพียง

เฉลย

แบบฝึก ๕.๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. เป้าหมายของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงคือ

..... พึ่งตนเองได้ระดับหนึ่ง อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างสันติสุข อยู่ร่วมกับ
ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน

๒. เงื่อนไขความรู้ ๓ ร มีอะไรบ้าง

..... รอบรู้ รอบครอบ ระมัดระวัง

๓. การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง เริ่มจากระดับใด

..... ตัวเอง ครอบครัว องค์กร ชุมชน สังคม ประเทศชาติ

๔. สังคมอยู่ดีมีสุข เป็นอย่างไร

..... กินดีอยู่ดี มีความสุขบนความพอเพียง ปราศจากอบายมุข ยาเสพติด การ
ทำลาย ทรัพยากร การทำลายวัฒนธรรม พลังสังคม พลังชุมชนเข้มแข็งและเป็นหนึ่ง
เดียวกัน

๕.ชาติไทยจะพ้นภัยและปลอดภัยจากวิกฤติเศรษฐกิจด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ได้อย่างไร

..... ประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ปฏิบัติ
ตน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

แบบฝึกทักษะที่ ๕ เรื่อง ชีวิตเป็นสุขด้วยเศรษฐกิจพอเพียง

เฉลย

แบบฝึก ๕.๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำข้อความในกรอบด้านบนไปใส่ใต้ข้อความในแต่ละข้อที่มีใจ
ความสัมพันธ์กัน

ความพอดีด้านจิตใจ

ความพอดีด้านสังคม

ความพอดีด้านเศรษฐกิจ

ความพอดีด้านเทคโนโลยี

ความพอดีด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑. รู้จักใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมให้สอดคล้องกับความต้องการ

.....ความพอดีด้านเทคโนโลยี

๒. มีจิตใจเข้มแข็ง พึ่งตนเองได้ มีจิตสำนึกที่ดี

.....ความพอดีด้านจิตใจ

๓. เลือกใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์อย่างสูงสุด

.....ความพอดีด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔. เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย ดำรงชีวิตอย่างพอสมควร

.....ความพอดีด้านเศรษฐกิจ

๕. รู้จักพัฒนาเทคโนโลยีจากภูมิปัญญาชาวบ้านเองก่อน ก่อให้เกิดประโยชน์กับคนหมู่มาก

.....ความพอดีด้านเทคโนโลยี

๖. คิดและวางแผนอย่างรอบคอบ มีภูมิคุ้มกันไม่เสี่ยงเกินไป

.....ความพอดีด้านเศรษฐกิจ

๗. มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน สร้างความสามัคคี

.....ความพอดีด้านสังคม

๘. พออยู่ พอกิน ตามอัตภาพ ตามฐานะของตนเอง

.....ความพอดีด้านเศรษฐกิจ

๙. รู้จักใช้และจัดการฟื้นฟูแหล่งน้ำ พื้นดิน ป่าไม้ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนสูงสุด

.....ความพอดีด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(พิจารณาตามคำตอบของนักเรียน โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้สอน

(พระคณศ ปภัสโร)

แบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕

เรื่อง ชีวิตเป็นสุขด้วยเศรษฐกิจพอเพียง

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมายกากบาท ✕ ลงในคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

๑. คุณธรรมด้านใดที่มีความสำคัญกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงมากที่สุด
 - ก. เป็นคนมีศีลธรรม
 - ข. มีความซื่อสัตย์ ขยันหมั่นเพียร
 - ค. เป็นผู้มีความโอบอ้อมอารี
 - ง. มีความละเอียดรอบคอบ
๒. หลักการของเศรษฐกิจพอเพียงมุ่งเน้นให้ชาวบ้านร่วมดำเนินการด้านใด
 - ก. ร่วมหุ้นกับธนาคาร
 - ข. ตั้งบริษัทจำหน่ายสินค้า
 - ค. การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร
 - ง. ร่วมมือกันกับนักลงทุนต่างชาติ
๓. การแก้ปัญหาวิกฤติของไทยตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงส่งเสริมให้ประชาชนหันมาประกอบอาชีพใด
 - ก. รับจ้าง
 - ข. การทำการเกษตร
 - ค. การทำธุรกิจส่วนตัว
 - ง. ลูกจ้างบริษัทเอกชน
๔. การประกอบอาชีพตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงมีลักษณะอย่างไร
 - ก. ประกอบอาชีพที่ตนถนัด
 - ข. ประกอบอาชีพตามบรรพบุรุษ
 - ค. การประกอบอาชีพทำการเกษตรเท่านั้น
 - ง. การประกอบอาชีพตามความซื่อสัตย์สุจริต
๕. การสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติให้มีความซื่อสัตย์ สุจริต รู้รักสามัคคี สอดคล้องกับข้อใด
 - ก. มีเหตุผล
 - ข. เงื่อนไขคุณธรรม
 - ค. พอประมาณ
 - ง. เงื่อนไขชีวิตและหลักวิชา
๖. ความพอเพียงระดับชุมชนควรเน้นย้ำในเรื่องใด
 - ก. การรวมกลุ่มกันเป็นสมาคม
 - ข. การดูแลระวังรักษาสุขภาพ
 - ค. การรวมกลุ่มกันทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม
 - ง. การขยายเครือข่ายอาชีพต่างๆ ของชุมชน
๗. โครงการใดต่อไปนี้ไม่ใช่โครงการพัฒนาประเทศตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
 - ก. โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
 - ข. โครงการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น
 - ค. โครงการส่งเสริมสินค้า OTOP
 - ง. โครงการส่งเสริมประเพณี วัฒนธรรม
๘. ความเป็นอยู่ตามฐานะและสามารถพึ่งตนเองได้ ตรงกับข้อใด
 - ก. การแสวงหารายได้
 - ข. การอนุรักษ์ทรัพยากร
 - ค. หลักการที่ควรยึดถือปฏิบัติ
 - ง. นโยบาย

๙. “การมีความพอดี พออยู่ พอกิน” ถือว่า
เป็นแนวทางปฏิบัติตรงตามข้อใด

ก. ข้อตกลงชุมชน

ข. ทางสายกลางในการดำเนินชีวิต

ค. การนำทรัพยากรมาใช้

ง. การพยุ่งฐานะให้ดีขึ้น

๑๐. ข้อใดเป็นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อ
ปลูกฝังแนวคิดหลักเศรษฐกิจพอเพียงต่อ
ตนเอง

ก. ใช้ถุงผ้าแทนถุงกระดาษแทนและ
ถุงพลาสติกในการซื้อของ

ข. การนำน้ำล้างจานไปรดต้นไม้

ค. เปลี่ยนหลอดไฟเป็นแบบหลอดประหยัด
ไฟฟ้า

ง. ไม่ทิ้งขยะในที่สาธารณะและแหล่งน้ำใน
ชุมชน

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕
เรื่อง ชีวิตเป็นสุขด้วยเศรษฐกิจพอเพียง

๑. ข	๒. ค	๓. ข	๔. ง	๕. ข
๖. ค	๗. ค	๘. ค	๙. ข	๑๐. ก

เอกสารอ้างอิง

หนังสือ

กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, ๒๕๕๒.

หนังสือเรียน. สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.๑ บริษัท สำนักพิมพ์ พัฒนาวิชาการ (พว.) จำกัด, พ.ศ. ๒๕๕๘

สืบค้นออนไลน์จาก

<http://settakijpopeang.blogspot.com/2014/02/blog-post.html>

<http://guru.sanook.com/4238/>

<https://lifestyle.campus-star.com/knowledge/39678.html>

http://tv11.prd.go.th/ewt_news.php?nid=223&filename=index_nbt

<http://yuyuptlover.blogspot.com/2012/12/blog-post.html>